

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΒΕΡΟΙΑΣ
Αριθμός Άδειας
100001

ΕΤΟΣ 28^ο

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 212

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016
(ΤΡΥΓΟΜΗΝΑΣ-ΑΕΡΓΙΤΕΣ-ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΡΤΣ 2016)

Στην Παναγία Σουμελά του Πόντου τον Δεκαπενταύγουστο του 2013 και 2016. Σελίδα 3

Σελ.3

Τα μέλη του χορευτικού συγκροτήματος της ΕΛΒ με συνοδοὺς τους στην εκδήλωση «Αριστοτελικά εντυπώματα» του Δήμου Αριστοτέλη Χαλκιδικής στα πλαίσια των εορτασμών της UNESCO για το 2016 ως «έτος Αριστοτέλη» (Βλ. σελ. 7)

Η προτομή του Αριστοτέλη στα Στάγειρα (σελ. 7)

Σελ. 6

Από τη συμμετοχή της ΕΛΒ στο 1^ο φεστιβάλ παραδοσιακών χορών στο Ναύπλιο (πηγή φωτογ. STUDIO B&G, Γ.ΡΑΣΣΙΑΣ, Ε.ΜΠΟΥΤΙΩΤΗΣ)

Από την παρέλαση των Συλλόγων κατά την έναρξη. Βλ. σελ. 12

Η ΕΛΒ στις εκδηλώσεις στη Μελίκη. (Βλ. σελ. 7)

**ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ
ΒΕΡΟΙΑΣ**

Σάββατο 26 Νοεμβρίου 2016
στο κέντρο «ΓΚΑΝΤΙΔΗΣ» ώρα 8:30μμ

τραγούδι : Κουρτίδης Γιάννης,
Χατζηκαμάνου Μελίνα
λύρα : Κωσταντινίδης Γιάννης,
Τσανασίδης Γιάννης
νταούλι : Ουσταμπασίδης Δημήτρης,
Νικηφορίδης Ανδρέας

Διάθεση προσκλήσεων:
Σαρημικηλίδης Παύλος 6973370581
και Γραμματεία Λέσχης 23310-72060
από Κυριακή έως Πέμπτη ώρες : 5 - 9 μμ.

Είσοδος 15 Ε **βλ.σελ. 2**

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

**Με μία λέξη
...Οικογένεια**

**ΕΝΑΡΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ :
18 / 09 / 2016
και κάθε Κυριακή**

ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

- **ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΙΚΟ - ΑΡΧΑΡΙΟ**
ΩΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ : 17:00 - 18:00
- **ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΙΚΟ**
ΩΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ : 18:00 - 19:00
- **ΤΜΗΜΑ ΕΦΗΒΙΚΟ**
ΩΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ : 19:00 - 20:00
- **ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ**
ΩΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ : 20:00 - 21:00

● **ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΡΙΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ**
Υπεύθυνος Τμήματος :
Κρεμλίδης Γιάννης - 6985063228
**ΕΝΑΡΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ :
28 / 09 / 2016**
ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ, 19:00 - 20:30

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

- ΚΙΛΙΚΙΔΟΥ ΕΛΠΙΔΑ : 6970642304
- ΚΡΕΜΛΙΔΟΥ ΕΥΗ : 6951412937

Κάθε Κυριακή πραγματοποιούνται μαθήματα λύρας και νταούλι. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στα εξής τηλέφωνα :
Για Λύρα : Τσανασίδης Γιάννης - 6978623343
Για Νταούλι : Ουσταμπασίδης Δημήτρης - 6946464522

ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Σελ. 2

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ACHILLEAS TOURS**

- Εισιτήρια
- Ναυλώσεις πούλμαν
- Εκδρομές Εσωτερικού & Εξωτερικού

Πατρ. Ιωακείμ 4, ΒΕΡΟΙΑ
(έναντι οδού Ιερο Ν. Μεγαλόκλης)
Τ 23310 28.291 - F 23310 21.788
Κιν. 6932.274411 - Οικ. 23310 62.283
elenarodo@yahoo.com

2η γιορτή γης

... οι λήρες της Ελλάδας...

ΒΟΝΤΟΣ ΘΡΑΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Σελίδες 5 & 7

Ξεπερνώντας κάθε προσδοκία, πλήθος κόσμου συμμετείχε στις πολιτιστικές εκδηλώσεις που έγιναν στον νομό κατά την διάρκεια του καλοκαιριού. Εμείς επιλέξαμε να σας παρουσιάσουμε μερικές ευχάριστες σκηνές από το φεστιβάλ παραδοσιακών χορών που οργάνωσε ο Δήμος Βεροίας (σελ.12) και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις στην Πατρίδα, τη Μελίκη, τη Χαρίεσσα (σελ.7). Είναι ενθαρρυντικό ότι τόσο άνθρωποι κατέφυγαν στα νάματα της παράδοσής μας για να χαλαρώσουν λίγο.

ΕΠΙΠΛΟ

Καναδάς

Το μεγάλο όνομα στον χώρο των επίπλων!

Υψηλή ποιότητα χαμηλές τιμές

1^ο κλμ Π.Ε.Ο. Κατερίνης - Θεσσαλονίκης | Τ. 2351024047 & 6947028097 | www.epiplotkanadas.gr

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

www.elverias.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Λάμπ. Πορφύρα 1- Πανόραμα Βέροιας
Τηλ.: 2331072060 - Fax: 2331028356
Βέροια - Τ.Κ. 59132
Email: info@elverias.gr

Ιδρυτής
+ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΣΗΦΙΔΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ
Email: iossifidu@gmail.com
Τηλ: 690 90 87 462

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΠΟΥΡΤΙΔΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΛΟΝΙΚΙΔΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΔΗΣ Ν. & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ
ΤΗΛ. 23310 90339 - 90234

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
10,00 ευρώ

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ
Λ. Πορφύρα 1
591 32 - ΒΕΡΟΙΑ ΗΜΑΘΙΑΣ
Κωδικός 1000001

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΛΕΣΧΗΣ

Λειτουργεί καθημερινά πλην
Παρασκευής και Σαββάτου
από τις 17:00 έως τις 21:00.

Παρακαλούνται οι φίλοι της Ε.Λ.Β. που
κατέχουν ενθύμια από τις αλησμόνητες
πατρίδες, να τα διαθέσουν στη Λέσχη για την
ανάδειξη και επίδειξή τους στη λαογραφική της
έκθεση.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

e-pontos.gr
pontostv.gr
verianet.gr
inveria.gr
alexandriamou.gr
24oresimathia.gr
pliorforiodotis.gr
laikoyra.gr
faretra.info
veriamou.blogspot.com
beroiwtis.gr
verianet.gr
alexandreia-gidas.gr
imathia-live.blogspot.com
blogspotanthemia.com
ammosimathia.blogspot.com
idisi-gr.blogspot.gr
arive.gr

ΕΝΑΡΞΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ Ε.Λ.Β.
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2016 - 2017

Εξήντα ένα χρόνια δημιουργικής προσφοράς στη διατήρηση των
παραδόσεων του Ελληνισμού του Πόντου συμπλήρωσε ο σύλλογος μας.
Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ανάδειξης της ταυτότητας της πολιτιστικής
μας κληρονομιάς καθώς επίσης και της ευαισθητοποίησης της τοπικής
κοινωνίας, στα θέματα του πολιτισμού συνεχίζουμε τις προσπάθειες να
κρατήσουμε ζωντανή την γνήσια ποντιακή παράδοση στον χορό, τη
μουσική, το θέατρο και το τραγούδι.

Η νέα χρονιά τμημάτων εκμάθησης παραδοσιακών ποντιακών χορών
και οργάνων ξεκίνησε την Κυριακή 17 Σεπτεμβρίου 2016.

Απευθύνοντας ολόθερμες ευχές σε όλες και όλους τους συμπολίτες μας
κάνουμε γνωστό ότι την περίοδο 2016-2017 θα λειτουργήσουν τα
παρακάτω τμήματα:

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ

Για τη νέα περίοδο θα λειτουργήσουν πέντε τμήματα για όλες τις
ηλικίες και όλα τα επίπεδα (παιδικά- εφηβικά- ενηλίκων). Τα
μαθήματα παραδίδονται από ομάδα έμπειρων χοροδιδασκάλων σε
ένα σύγχρονο και άρτια εξοπλισμένο χώρο.

ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΛΥΡΑΣ & ΝΤΑΟΥΛΙΟΥ

Οι δάσκαλοι μουσικής χρησιμοποιούν πρότυπα συστήματα
εκμάθησης της παραδοσιακής μουσικής

Τα μαθήματα είναι ατομικά & πραγματοποιούνται κάθε Κυριακή στο
Πνευματικό Πολιτιστικό Κέντρο της Ε.Λ.Β στο Πανόραμα - Βέροιας.

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΣΚΙΤΣΟΥ

Τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται με την μορφή σεμιναρίου και θα
υλοποιούνται μια φορά τον μήνα, ημέρα Σάββατο το πρωί και ώρες
11:00-14:00, από το γνωστό σκιτσογράφο Νικολαΐδη Δημήτρη.

ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΑΠΟ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται κάθε Τετάρτη με χοροδιδάσκαλο
τον κ. Τσιαβό Δημήτρη.

Δηλώσεις συμμετοχής στο τηλέφωνο 23310-72060

από Κυριακή έως Πέμπτη Ώρες : 5μμ- 9 μμ

στην Γραμματεία της Ε.Λ.Β, Λ. Πορφύρα 1 στο Πανόραμα.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Σ.Πο.Σ Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας πραγματοποιεί Γενική
Συνέλευση με θέμα την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου στις 16
Οκτωβρίου 2016 και ώρα 12:00π.μ. στην έδρα του Συλλόγου Ποντίων
Αλεξάνδρειας και Περιχώρων στην Αλεξάνδρεια.

Καταληκτική ημερομηνία (λόγω μη απαρτίας) καθορίζεται η 23η του
Οκτώβρη στον ίδιο τόπο και χρόνο.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος (Π.Ο.Ε)
καλεί σύμφωνα με το άρθρο 28 και επόμενα του καταστατικού τα μέλη σε
τακτική Γενική Συνέλευση (Συνέδριο Αντιπροσώπων) στις 27 Νοεμβρίου 2016,
ημέρα Κυριακή στην Θεσσαλονίκη (στην κεντρική αίθουσα εκδηλώσεων
«Λίτσα Φωκίδου» του Δημαρχείου του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, Πανόραμα),
με θέματα:

- 1) Εκλογή Προέδρου, Γραμματέα της Συνελεύσεως
και 5μελούς εφορευτικής επιτροπής.
 - 2) Πρόταση αναγόρευσης ως επίτιμου Προέδρου του κ. Παραχαρίδη Γεώργιου.
 - 3) Λογοδοσία Απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου.
 - 4) Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής.
 - 5) Συζήτηση επί των πεπραγμένων και της λογοδοσίας του ΔΣ
 - 6) Απόφαση για την απαλλαγή ή μη του Δ.Σ από κάθε ευθύνη
 - 7) Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του Δ.Σ και εξελεγκτικής επιτροπής.
- Ώρα έναρξης Συνέλευσης 10:30π.μ - Λήξη ψηφοφορίας: 7 μμ.

ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΗΣ ΕΛΒ

Για το Δ' τρίμηνο του 2016 προγραμματίστηκαν να είναι :
08-10-2016

Συμμετοχή της Ε.Λ.Β. στο 12ο Πανελλαδικό Φεστιβάλ
Ποντιακών Χορών στο Κλειστό Γυμναστήριο Εάνθης.

16-10-2016 & 28-10-2016

Συμμετοχή της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας στις παρελάσεις
για την απελευθέρωση της πόλης και την επέτειο του
«ΟΧΙ»

26-11-2016

Ετήσιος χορός της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας.

18-12-2016

Εορταστική εκδήλωση τμημάτων εν όψει των γιορτών.

24 & 31-12-2016

Κάλαντα στις Αρχές της πόλης.

30-12-2016

Αναβίωση του εθίμου των «Μωμόγερων» στην πόλη της
Βέροιας.

Από τη σελίδα 1 :

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΧΟΡΟ

Η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας σας προσκαλεί στον ετήσιο
χορό της, το Σάββατο 26 Νοεμβρίου 2016 στο κέντρο
«ΓΚΑΝΤΙΔΗΣ» (δρόμος προς Αγ. Γεώργιο) στις 8.30 μ.μ.

Μελωδική συντροφιά θα μας κρατήσουν οι:

Κουρτίδης Γιάννης, Χατζηκαμάνου Μελίνα (τραγούδι)

Κωσταντινίδης Γιάννης, Τσανασίδης Γιάννης (λύρα),

Ουσταμπασίδης Δημήτρης, Νικηφορίδης Ανδρέας

(νταούλι)

Τιμή εισόδου 15 Ευρώ (περιλαμβάνει προσεγμένο
φαγητό και απεριόριστο ποτό).

Η παρουσία σας αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για τον
Σύλλογό μας και θα μας δώσει μεγάλη χαρά και
κουράγιο για να συνεχίσουμε το έργο μας.

Διάθεση προσκλήσεων και κρατήσεις τραπεζών:

Σαρημichaλίδης Παύλος, τηλ. 6973370581

και στη γραμματεία της Λέσχης καθημερινά

τηλέφ. 23310-72060 από Κυριακή έως Πέμπτη,

Ώρες : 5μμ- 9 μμ. Λ. Πορφύρα 1 στο Πανόραμα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1. Το Καταστατικό Λειτουργίας του Σωματείου είναι
ολόκληρο ανηρτημένο στην ηλεκτρονική διεύθυνση της
ΕΛΒ, προκειμένου να ενημερώνονται, όσοι επιθυμούν,
για τον τρόπο λειτουργίας του, καθώς επίσης να
εγγραφούν ως μέλη του.

2. ΣΗΜΕΙΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΤΟΥ «ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ»

Η εφημερίδα διανέμεται δωρεάν στο περίπτερο που
βρίσκεται στη διασταύρωση Μ. Μπότσαρη και
Μαυρομιχάλη στη Βέροια.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούνται όλα τα μέλη του Συλλόγου να μεριμνήσουν για την τακτοποίηση της ετήσιας συνδρομής τους (10 Ε)		
ΤΡΑΠΕΖΑ	ΑΡ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	IBAN
EUROBANK	00260077150101169825	GR9802600770000150101169825
ALPHA	830002002013674	GR1- 0140- 8300- 8300- 0200- 2013- 674
ΕΘΝΙΚΗ	48052409	GR201103250000032548052409

Γράφει η Ιωσηφίδου Κωνσταντία

Μικρό αφιέρωμα στην ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥΚΑΙ ΣΤΗΝ

«... Η Παναγία Σουμελά που στολίζεται συνεχώς με θρύλους, μέρα με τη μέρα κερδίζει και μεγαλύτερη φήμη. Και βέβαια, όταν λες Τραπεζούντα, το πρώτο που έρχεται στο μυαλό σου είναι φυσικό να είναι η Παναγία Σουμελά.» τόνισε ο καθηγητής Μουσταφά Καφαλί στο ιστορικό Συμπόσιο που έγινε στην Τραπεζούντα, 6 – 8 Νοεμβρίου 1998, υπό την εποπτεία του Τούρκου Μεγαλοεπιχειρηματία Rahmi Koc (Ραχμί Κότς) για την προστασία του Περιβάλλοντος και την Ειρήνη. Η Παναγία Σουμελά, 43 χλμ. νότια της Τραπεζούντας, είναι από τα παλαιότερα (386 μ.Χ) Μοναστήρια του Πόντου και το πλέον ξακουστό.

Σύμφωνα με την επικρατούσα παράδοση η ιερή εικόνα, έργο του Ευαγγελιστή Λουκά, μεταφέρθηκε στο όρος Μελά του Πόντου επί Μ. Θεοδοσίου το 380 μ.Χ. από τον Ναό της Παναγίας της Αθηνιώτισσας στον οποίο φυλάσσονταν. Τότε η Παναγία προσκάλεσε στον Πόντο τους Αθηναίους μοναχούς Βαρνάβα και Σωφρόνιο, που πήγαν και έχτισαν εκεί κελί. Μη μπορώντας να εξασφαλίσουν τα προς το ζην, παρουσιάστηκε σε όραμα στον ηγούμενο της Μονής του Βαζελώνος ο Άγιος Ιωάννης, ο οποίος τον πρόσταξε να βοηθήσει τους νέους αδελφούς και ο ηγούμενος έστειλε τρεις δικούς του μοναχούς με τρία μουλάρια φορτωμένα με τα απαραίτητα. Από τότε προς ένδειξη ευγνωμοσύνης η Μονή Σουμελά έστελνε κάθε χρόνο μέχρι το 1800 στη Μονή Βαζελώνος χρήματα, κερι και λάδι και κάθε εφτά χρόνια ένα μουλάρι. Το πρόβλημα της ύδρευσης λύθηκε με θαυματουργικό τρόπο και ανέβλυσε νερό από τον γρανιτένιο βράχο, που στάζει και σήμερα. Θεωρείται ως Αγίασμα με θεραπευτικές ιδιότητες κι η δοξασία αυτή είναι διαδεδομένη τόσο ανάμεσα στους χριστιανούς, όσο και στους μουσουλμάνους, που έρχονται να παρακαλέσουν την Παναγία να κάμει το θαύμα της. Με τον καιρό απέκτησε ακτινοβολία και φήμη και έγινε αυτοδέσποτο και αυτεξούσιο θρησκευτικό και πνευματικό καθίδρυμα του Πόντου, σύμβολο και σημείο αναφοράς των απανταχού Ποντίων. Το υποστήριξαν δε με δωρεές τους (κτήματα, αναθήματα και προνόμια), τόσο οι βυζαντινοί αυτοκράτορες όσο και οι Μεγαλοκομνηνοί της Τραπεζούντας καθώς και οι σουλτάνοι, αλλά και οι ηγεμόνες των Παραδουναβίων περιοχών. Στις δύσκολες στιγμές τους οι Μεγάλοι Κομνηνοί επικαλούνταν την Παναγία Σουμελά να κάνει το θαύμα της. Ο Μανουήλ Γ΄ Κομνηνός (1390 -1417) της προσέφερε Σταυρό ανεκτίμητης αξίας με τιμιόξυλο, ο δε Αλέξιος Γ΄ (1349-1390), τον οποίο έσωσε η Παναγία από μεγάλη τρικυμία και τον βοήθησε να νικήσει τους εχθρούς, από ευγνωμοσύνη την ανακαίνισε και την οχύρωσε καλά με πύργους

Από το 1860 λειτουργούσε και τετραώροφος επιβλητικός ξύλινος ξενώνας με 72 δωμάτια και άλλους χώρους, για την εξυπηρέτηση των διαρκώς αυξανόμενων προσκυνητών.

«... Τι πλήθος, Θεέ μου μαζενόταν εκεί κάθε Δεκαπενταύγουστο απ’ όλο τον Πόντο και την Ρωσία και τι τραγούδια και χαρά και κεμεντζέδες και νταούλια, μέρες ολόκληρες, κι οι καλόγεροι να έχουν ετοιμασμένα τα καζάνια με τα φαγιά και τα ψωμιά, να τραβάνε τις κάμες οι λεβέντες ζιπκαλήδες για τη «σέρα» και δόστου χοροί και τουφεκίες και κουμπουριές ν’ αντιλαλάνε την χαρά της Ρωμιοσύνης», θυμόταν ο Πόντιος συγγραφέας Δημ. Ψαθάς στη «Γή του πόντου».

Όταν πήραν την εξουσία οι Νεότουρκοι, τα Μοναστήρια του Πόντου υπέφεραν από ληστείες και καταστροφές. Το

1922 Τσέτες λήστεψαν τα κειμήλια της Μονής και μετά έβαλαν φωτιά. Το 1923 έφυγαν και οι τελευταίοι μοναχοί, αφού έκρυψαν στο παρεκκλήσιο της Αγ. Βαρβάρας την εικόνα της Παναγίας, το Ευαγγέλιο του Οσίου Χριστοφόρου και τον Σταυρό του αυτοκράτορα της Τραπεζούντας Μανουήλ Γ΄ Κομνηνού, τα οποία αργότερα ήρθαν στην Ελλάδα με ενέργειες του Βενιζέλου και σήμερα φυλάσσονται στη Μονή της Σουμελά στο Βέρμιο.

Για να επισκεφθεί κανείς τη Μονή στον Πόντο, ανηφορίζει σε ένα τοπίο σπάνιας ομορφιάς δίπλα από το ρεύμα του Πυξίτη (Değirmendere) ανάμεσα από τις εντυπωσιακές πλαγιές του Παρυάδρη κατάφωτες από άπειρες φουντουκιές, πεύκα, κλήθρα, φτελιές, σφενδάμια, κρानιές, δενδρώδεις πυξούς, πλατάνια, μουσμουλιές, βελαντιδιές, οξιές και έλατα Και ποικίλλουν ή καταλαμβάνουν μεγάλες εκτάσεις οι περικαλλείς δενδροειδείς θάμνοι του Πόντου : το ευγενές πράσινο ροδόδεντο με τα ωραία λευκά και ερυθρά άνθη και η λεπτοφυής αζαλέα η ποντική με τα μεγάλα κίτρινα άνθη. Ανάμεσά τους χαριτωμένοι μικροί καταρράκτες, σαν αργυρά νήματα κατρακυλούν από τις πλαγιές κελαρύζοντας σαν να ψάλλουν το θεοπέσιο άσμα της φύσεως... έγραψε το 1902 για τη διαδρομή προς την Παναγία Σουμελά ο λόγιος νομικός, τέως υπουργός παιδείας Κωνσταντίνος Παπαμιχαλόπουλος.

Στο δρόμο μας η παραποτάμια πόλη της Ματσούκας με τις πολλές καρυδιές, που στα δροσερά παρχάρια της επί αιώνες ξεκουράζονταν τους ζεστούς μήνες του θέρους οι κάτοικοι της Τραπεζούντας και η Αυτοκρατορική οικογένεια των Κομνηνών. Εδώ τα ποτάμια της Παναγίας, της Μουλάκας και ο Πρύτανης που πηγάζουν από τα ψηλά βουνά Καρακάπαν, Κατοκάρ, Μελά, Κουλάτ, Θήχης, Ζύγανα της οροσειράς του Παρυάδρη ενώνονται και σχηματίζουν τον Πυξίτη ή Δαφνοπόταμο (Değirmendere), που εκβάλλει στη Μαύρη Θάλασσα, ανατολικά της Τραπεζούντας. Φτάνοντας στο πάρκο Altindere συνεχίζουμε την ανάβαση από ένα υγρό μονοπάτι σκεπασμένο με οξιές και έλατα ή με τα μικρά ντολμούς.

Στην χαμηλή οροφή του καθολικού δεσπόζει η Πλατυτέρα, ο Χριστός ευλογών, Άγγελοι και Άγιοι και στους τοίχους είναι αγιογραφημένα θέματα από τον Χριστολογικό κύκλο και τη ζωή των Αγίων.

Μετά από διεθνείς πιέσεις των Ορθοδόξων Χριστιανών για να λειτουργήσει η Μονή, και μάλιστα αυτές των ετών 2008 και 2009, «Ο Τούρκος υπουργός Πολιτισμού, Ερτουγκρούλ Γκιουνάι ανακοίνωσε απόφαση με την οποία μία φορά το χρόνο, σε εκκλησίες όπως είναι η Παναγία Σουμελά της Τραπεζούντας και η Αρμενική Εκκλησία της λίμνης Βαν, θα δίνεται άδεια να λειτουργούν ως Ναοί, αν υπάρχουν εκεί συρρεΰσαντες πιστοί που επιθυμούν να λειτουργηθούν». Έτσι τον Ιούνιο του 2010, ο Ερτουγρούλ Γκιουνάι χορήγησε στο Φανάρι άδεια να μπορεί κάθε χρόνο να τελεί την ορθόδοξη θρησκευτική τελετή του Δεκαπενταύγουστου στη Μονή της Παναγίας Σουμελά και, μετά από 88 χρόνια, τελέστηκε επίσημα η Θ. Λειτουργία. «Περάσαμε ‘’τη Παναΐας το ποτάμ’’ και ανεβήκαμε διά τρίτην φοράν εφέτος εις τις κορυφογραμμές της ορεινής και δασώδους Ματσούκας, εις το επιβλητικό και υποβλητικό φυσικό περιβάλλον του Όρους Μελά, εδώ ‘’ψηλά σα επουράνια’’ ταπεινοί προσκυνηταί του σιωπηλού Θεομητορικού τούτου Σεμνείου», είπε μεταξύ άλλων ο Οικουμενικός Πατριάρχης στην ομιλία του, όταν λειτούργησε εδώ τον Δεκαπενταύγουστο του 2012. Λειτουργία τον Δεκαπενταύγουστο τελέστηκε και τα επόμενα έτη 2013, 2014, 2015. Από τον Σεπτέμβριο όμως του 2015 άρχισαν εργασίες στήριξης των υπερκείμενων βράχων, οι οποίες συνεχίζονταν και τον Αύγουστο του 2016 και το υπουργείο δεν χορήγησε άδεια για την τέλεση της Θ. Λειτουργίας. Οι χιλιάδες προσκυνητές που αναμένονταν για τη γιορτή δεν ήρθαν στη Μονή με αισθητές επιπτώσεις στην οικονομία της περιοχής και φόβοι άρχισαν να πλανώνται στον αέρα, μήπως και η Παναγία Σουμελά έχει την τύχη της Αγίας Σοφίας της Τραπεζούντας...

Ο αυτοκρατορικός ιερός **Ναός της Αγίας Σοφίας** κτίστηκε από τον αυτοκράτορα Εμμανουήλ Α΄ Κομνηνό (1238-1263) σε ένα πλάτωμα πάνω από τη θάλασσα, σε απόσταση περίπου 2 χλμ. δυτικά της Τραπεζούντας προς τιμήν της Σοφίας του Θεού.

Εξωτερικά ο ναός είναι σταυροειδής με εγγεγραμμένο τρούλο, που στηρίζεται σε 4 κίονες και έχει στην πρόσοψη (νότια είσοδος) 3 αψίδες, που φέρουν διάζωμα με ανάγλυφα διακοσμητικά τη ζωή του Αδάμ.

Το βενετικού ρυθμού της καμπαναριό προστέθηκε το 1443. Οι εργασίες αποκατάστασης κατά την περίοδο 1955-1964 από ομάδα Βρετανών αρχαιολόγων του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου αποκάλυψαν εκπληκτικές αγιογραφίες του 13^{ου} αιώνα, που ανήκαν στη σπουδαία βυζαντινή τέχνη της πρώιμης Παλαιολόγειας Αναγέννησης. Έτσι ήρθαν στο φως πενήντα πέντε βιβλικές σκηνές που έμεναν κρυμμένες κάτω από τα επιχρίσματα περισσότερο από 400 χρόνια. Ο καθηγητής Talbot Rice που επέβλεπε τις εργασίες σημείωσε : «Όταν εκαθαρίσθησαν αι τοιχογραφίαι, απεδείχθη ότι όχι μόνο ήταν σχετικώς καλώς διατηρημέναι, αλλά και αρίστης τέχνης. Αι σκηναί ήσαν θαυμασίας συνθέσεως, τα πρόσωπα ζωηρά και εκφραστικά, τα χρώματα λεπτά και ευχάριστα και αι απεικονιζόμεναι σκηναί διεγράφοντο με μίαν θαυμασίαν αριστοτεχνίαν ως προς την ερμηνείαν...»

Στο θόλο του νάρθηκα εξαπτέρυγα Χερουβεΐμ και Σεραφεΐμ. Το 1557 μετατράπηκε σε τζαμί και κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκ. πολέμου χρησιμοποιήθηκε ως αποθήκη και ως Νοσοκομείο. Λειτουργήσε σαν μουσείο μέχρι τον Ιούλιο του 2013 και έκτοτε, παρά τις εσωτερικές και εξωτερικές αντιδράσεις, λειτουργεί ως τζαμί.

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ
ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

Για 12η συνεχόμενη χρονιά πραγματοποιήθηκε η Πανελλήνια Συνάντηση Ποντιακής Νεολαίας της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος, στις 02-03-04 Σεπτεμβρίου 2016, στην Εξοχή Κερατέας, του Ν. Αττικής, από τη Συντονιστική Επιτροπή Νεολαίας της Π.Ο.Ε., με τη συνεργασία του Συνδέσμου Ποντιακών Σωματείων Νοτίου Ελλάδος και Νήσων της Π.Ο.Ε. .

Το θέμα της 12ης Πανελλήνιας Συνάντησης Ποντιακής Νεολαίας ήταν :

«Ο Χριστιανισμός και οι Μονές στον Πόντο».

Στη Συνάντηση συμμετείχαν νέοι και νέες από όλη την Ελλάδα, οι οποίοι φιλοξενήθηκαν στις εγκαταστάσεις της κατασκήνωσης, σε έναν πολύ όμορφο φυσικό χώρο... Το βράδυ της Παρασκευής, έγινε η έναρξη της 12ης Πανελλήνιας Συνάντησης της Ποντιακής Νεολαίας της Π.Ο.Ε. με τους χαιρετισμούς του εκπροσώπου της Ιεράς Μητροπόλεως Μεσογαίας και Λαυρεωτικής πατρός Κωνσταντίνου και του Προέδρου του Συνδέσμου Ποντιακών Σωματείων Νοτίου Ελλάδος και Νήσων Γεώργιο Βαρυθυμιάδη.

Την έναρξη χαιρέτησαν ο Πρόεδρος της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδας Χρήστος-Δημήτριος Τοπαλίδης, ο Πρόεδρος της ΔΙ.ΣΥ.Π.Ε. Γεώργιος Παρχαρίδης, ο Δήμαρχος Λαυρεωτικής Δημήτρης Λουκάς και τέλος ο Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής Νεολαίας της Π.Ο.Ε. Γρηγόρης Κεσαπίδης.

Την Συνάντηση τίμησαν με την παρουσία τους, κατά τη διάρκεια του 3ημέρου, ο βουλευτής, Γ.Γ της ΔΙ.ΣΥ.Π.Ε και μέλος του Δ.Σ της Π.Ο.Ε Ιωάννης Αντωνιάδης, ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Παναγίας Σπηλιάς Αργιθέας κ.κ. Νεκτάριος Μητρόπουλος, και η Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Αργιθεάτικων Συλλόγων (Π.Ο.Α.Σ.) Αθηνά-Μαρία Μαυραντζά και μέλη του Δ.Σ. της Συντονιστικής Επιτροπής Νεολαίας της Π.Ο.Α.Σ..

Το πρωί του Σαββάτου, ξεκίνησαν οι θεματικοί κύκλοι συζητήσεων και ομιλιών της Συνάντησης με πρώτο ομιλητή, τον κ.κ. Νεκτάριο Μητρόπουλο με θέμα της πρώτης εισήγησης : «ο Κρυπτοχριστιανισμός: Ιστορική αναδρομή στο χθες και η επικράτησή του έως σήμερα».

Στη συνέχεια ο Ευστάθιος Πελαγίδης, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, παρουσίασε τη δεύτερη θεματική ενότητα. Το θέμα της εισήγησης ήταν «Εκκλησία και Μοναστικά κέντρα στον Πόντο – Εθνικός και πολιτιστικός τους ρόλος». Ο Ευστάθιος Πελαγίδης αναφέρθηκε χρονολογικά λεπτομέρως στο ρόλο που διαδραμάτισαν στο πέρασμα του χρόνου τα περισσότερα από τις εκκλησίες και τα μοναστήρια του Πόντου.

Η τρίτη και τελευταία θεματική ενότητα για το Σάββατο, είχε εισηγητή την Ελένη Κριτσιβέλα, δασκάλα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και συγγραφέα παιδικής λογοτεχνίας. Το θέμα της εισήγησής της ήταν «Πόντος εν άστρον φωτεινόν». Η Ελένη Κριτσιβέλα, επισήμανε την επιτακτική ανάγκη για τη συνδρομή των συλλόγων στην μεταλαμπάδευση της ιστορίας της Μικρασιατικής Καταστροφής στους μαθητές και τα σχολεία.

Το πρωί της τρίτης μέρας , στο χώρο της συνάντησης έγινε εισήγηση με θέμα «Η Οικονομία του Πόντου στους τελευταίους αιώνες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας». Εισηγητής ήταν ο δρ. Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας του Αριστ. Πανεπ. Θεσσαλονίκης, Κυριάκος Χατζηκυριακίδης, ο οποίος έκανε μια σύντομη αναφορά στην οικονομία του Πόντου, χωρίζοντας την σε 3 περιόδους, δίνοντας πληροφορίες για την εκάστοτε περίοδο. Οι νεολαίοι της Π.Ο.Ε. αφού κατέθεσαν τις σκέψεις, τις ιδέες και τους προβληματισμούς τους, διατύπωσαν τα συμπεράσματά τους και η 12η Πανελλήνια Συνάντηση της Ποντιακής Νεολαίας ολοκληρώθηκε με την έκδοση των ψηφισμάτων:

**ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ 12ΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ
ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΤΗΣ Π.Ο.Ε.**

1. Απαιτούμε να επανενταχθεί στο βιβλίο της Γ΄ Λυκείου το κεφάλαιο που αναφέρεται στη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου
2. Απαιτούμε την αλλαγή του Διοικητικού και Νομικού καθεστώτος του Ιερού Ιδρύματος Παναγίας Σουμελά που δυστυχώς επί 50 συνεχή έτη διοικείται από μια οικογένεια και αποτελεί παγκόσμια πρωτιά οικογενειοκρατίας
3. Διακηρύσσουμε την πίστη μας για την συνέχιση και την ολοκλήρωση των προσπαθειών για τη Διεθνή Αναγνώριση της Γενοκτονίας όλων των χριστιανικών πληθυσμών της Ανατολίας, καθώς και την ποινικοποίησή της αλλά και τη διάθεση και την απόφασή μας για αγώνα μέχρι την τελική δικαίωση
4. Προτείνουμε την επανίδρυση ιστορικών μοναστηριών του Πόντου όπως είναι:
α) Η Παναγία Θοοκεπάστου στο Μίθριο Μονή (γυναικεία μονή), όπου πήραν την απόφαση και συνέταξαν σχετικό υπόμνημα (από κρυπτοχριστιανοί να γίνουν χριστιανοί)
β) Η Παναγία Κρεμαστή, κοντά στον Βαζελώνα
Άμεσος σκοπός να επανιδρυθούν και να λειτουργήσουν και άλλα μοναστήρια, ώστε να έχουμε τη δυνατότητα να τα επισκεφθούμε.
5. Να διατεθεί υλικό στα σχολεία μας, τώρα που η ελληνική ιστορία κινδυνεύει περισσότερο από ποτέ, τώρα που κάποιοι ετοιμάζονται να διαγράψουν τη Μικρασιατική Καταστροφή από τα σχολικά βιβλία, τώρα που η πολυπολιτισμικότητα θα εξαφανίσει τους λαούς και τις ρίζες τους. Παροτρύνουμε τους συλλόγους να αναδεικνύουν τον ποντιακό ελληνισμό, τα ήθη και έθιμα του Πόντου, μέσα από προβολές ταινιών, ημερίδες, διαγωνισμούς, εκθέσεις, έχοντας κύριο στόχο την αφύπνιση των παιδιών και των νέων, μέσα από τη δράση και την ενεργό συμμετοχή.
6. Η οικονομία είναι θέμα πάντα επίκαιρο, καθώς επηρεάζει πολιτική και στρατηγικές. Η αναφορά στην Οικονομία του Πόντου κρίνεται απαραίτητη καθώς εξηγεί – και αυτή η προσέγγιση- ό,τι συνέβη στην ιστορική πατρίδα την ταραγμένη δεκαετία των διώξεων και της Γενοκτονίας. Η επιστημονική μελέτη της οικονομίας όπως και άλλων πτυχών του Πόντου πρέπει να υποστηριχθεί από τον οργανωμένο ποντιακό χώρο.
7. Ως νέοι της 4ης και 5ης γενιάς Ποντίων θεωρούμε ιδιαίτερος σημαντικό και διαθέτουμε με όλες τις δυνάμεις μας προκειμένου να μεταλαμπαδεύσουμε την ταυτότητα μας και τον πολιτισμό των προγόνων μας στις επόμενες γενεές Ποντίων.

**ΨΗΦΙΣΜΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ Π.Ο.Α.Σ.**

Το προεδρείο της Συντονιστικής Επιτροπής Νεολαίας της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Αργιθεάτικων Συλλόγων, συμμετέχοντας στην 12η Πανελλήνια Συνάντηση Ποντιακής Νεολαίας της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος, θέλοντας να εκφράσει τη χαρά της για τον δίαυλο επικοινωνίας και συνεργασίας που έχει αναπτυχθεί με τη Συντονιστική Επιτροπή Νεολαίας της Π.Ο.Ε., συνεπής στους καταστατικούς σκοπούς της Ομοσπονδίας μας για αगाστή συνεργασία με φορείς Νεολαίων, άλλων Ομοσπονδιών, που μάχονται για τη διατήρηση των ηθών και εθίμων της ιδιαίτερης πατρίδας τους, αποφάσισε:

Θα στεκόμαστε αρωγοί σε κάθε προσπάθεια ιστορικής διεκδίκησης των πάγιων αιτημάτων του Ποντιακού Ελληνισμού, Η Διεθνής Αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, η ιστορική αποκατάσταση και γνώση είναι υποχρέωση και δική μας, για αυτό θα είμαστε συμπαραστάτες με κάθε γόνιμο τρόπο Υιοθετούμε το ψήφισμα της 12ης Πανελλήνιας Συνάντησης Ποντιακής Νεολαίας, στην οποία και συμμετέχουμε, όσον αφορά:

Την επαναλειτουργία των Μονών του Πόντου, Τη διατήρηση της Ιστορίας του Πόντου και της Μ.Ασίας, όπως πραγματικά έχει, στα σχολικά βιβλία και στη διδασκαλία στα σχολεία

Το υπαρκτό ζήτημα των Κρυπτοχριστιανών και την διεθνή επίλυσή του.

(Πηγή : το δελτίο τύπου της Π.Ο.Ε.)

**ΠΑΜΠΟΝΤΙΑΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
Τραπεζικός λογαριασμούς ειδικού σκοπού**

Η Διεθνοποίηση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου είναι μία διαδικασία δύσκολη και απαιτεί διαρκή αγώνα. Ωστόσο δεν είναι κάτι ανέφικτο. Εμείς οι Έλληνες Ποντιακής καταγωγής έχουμε δικαίωμα στην μνήμη και θα αγωνισθούμε ενάντια στην βαρβαρότητα ως την τελική δικαίωση.

Μετά την αναγνώριση της Γενοκτονίας το 1994 από το ελληνικό κοινοβούλιο, ο Οικουμενικός Ποντιακός Ελληνισμός πέραν των εκδηλώσεων μνήμης διεκδικεί δυναμικά την διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, γιατί η αποσιώπηση και άρνηση της γενοκτονίας συνιστά το τελικό στάδιο τέλεσης του εγκλήματος.

Από ιστορική άποψη το θέμα της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου και των λοιπών χριστιανικών λαών τεκμηριώθηκε και επιβεβαιώθηκε ήδη από το 2007, από το αρμόδιο παγκόσμιο επιστημονικό όργανο, την Διεθνή Ένωση Ακαδημαϊκών για την μελέτη των Γενοκτονιών.

Εμείς οι απόγονοι των Γενοκτονημένων Ελλήνων του Πόντου δίνουμε συνεχείς αγώνες χωρίς περιστολές, ανταποκρινόμενοι στο χρέος μας απέναντι στους προγόνους μας μα και απέναντι σε ολόκληρη την ανθρωπότητα, καθώς το ζήτημα της Γενοκτονίας και του αγώνα για την διεθνή αναγνώριση δεν μπορεί να περιοριστεί μόνο σε εμάς τους Έλληνες Ποντίους ούτε να καταστεί ελληνική υπόθεση, αλλά αποτελεί ζήτημα ολόκληρης της ανθρωπότητας

Η Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος προκειμένου να συνεχίσει τον αγώνα για την διεθνοποίηση του ζητήματος της Γενοκτονίας των προγόνων μας διατηρεί λογαριασμό ειδικού σκοπού στην Εθνική Τράπεζα για την ενίσχυση του αγώνα :

(Αρ. Λογ. 238/296024-91)

Δηλώνουμε πως θα συνεχίσουμε τον αγώνα έως την τελική δικαίωση.

**12ο ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΟΕ**

Το 12ο πανελλαδικό φεστιβάλ ποντιακών χορών της ΠΟΕ θα γίνει το Σάββατο 8 Οκτωβρίου 2016 στην πόλη της Ξάνθης και συγκεκριμένα στο κλειστό στάδιο «Φίλιππος Αμοιρίδης», με ώρα έναρξης στις 18.30 και με είσοδο ελεύθερη για το κοινό.

Το εφετινό 12ο πανελλαδικό φεστιβάλ ποντιακών χορών της ΠΟΕ, είναι αφιερωμένο σε δύο προσωπικότητες του ποντιακού ελληνισμού, στον Μητροπολίτη Πολύκαρπο Ψωριάδη και στον αγροτοσυνεταιριστή και πολιτικό Αλέξανδρο Μπαλτατζή.

Την διοργάνωση του 12ου πανελλαδικού φεστιβάλ ποντιακών χορών, έχουν αναλάβει η Π.Ο.Ε., ο Σύνδεσμος Ποντιακών Σωματείων Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης, με την περιφέρεια Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης και τον δήμο της Ξάνθης.

ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΕΔΕΣΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΑ ... ΤΗΓΑΝΑ

Γράφει η φιλόλογος- συγγραφέας
Πόπη Τσακμακίδου-Κωτίδου

Τώρα τελευταία παρατηρώ ότι γίνεται πολύς λόγος στο ραδιόφωνο, στην τηλεόραση και στα έντυπα για τις γεύσεις. Γεύσεις κλασικές, γεύσεις παραδοσιακές, γεύσεις μεσογειακές, γεύσεις λεπτές, γεύσεις ξενικές, τοίλι-μίλι και βάλε γεύσεις ... in. Είδα επίσης σε πολλά ποντιακά έντυπα να καταγράφονται συνταγές ποντιακών φαγητών. Σκέφτηκα και εγώ να γράψω μερικές συνταγές από το εδεσματολόγιο της Σάντας του Πόντου, δίνοντας μάλιστα στο κείμενο, τον τίτλο «τα ... τηγανα», ακολουθώντας τον συρμό της ξενομανίας, της εποχής μας. Ο κανονικός τίτλος του κειμένου είναι : «Τά Σαντέτ' κα τὰ τηγάνια».

Οι Σανταίοι, λόγω του αγόνου του εδάφους της Πατρίδας τους, ζούσαν με λιτά- φτωχικά φαγητά, φτιαγμένα από τα προϊόντα που παρήγαγε ο τόπος τους. Δηλαδή λίγα λαχανικά και αρκετά κτηνοτροφικά προϊόντα. Τα «**τηγάνια**» ήσαν φαγητό πρόχειρο, συνηθισμένο και πολύ αγαπητό στα παιδιά! Ήταν επίσης συνηθισμένο γεύμα στις εξωτερικές αγροτικές εργασίες, που με τη συνοδεία του ψωμιού, αποτελούσε ένα πλήρες γεύμα. Επίσης το συνηθίζαν, όταν είχαν κάποιον ξαφνικό επισκέπτη, επειδή ετοιμάζονταν γρήγορα.

Έκαμναν πολλών ειδών ... τηγάνια:

1) Αρχίζω με το περίφημο «**φουστροτήγανον**» ή «**φούστρον**», τη γνωστή μας ομελέττα. Ήταν το κατ' εξοχήν φαγητό που πρόσφεραν, όταν ήθελαν να τιμήσουν κάποιον και κυρίως τον γαμπρό, όταν πήγαινε στο οπίτι των πεθερικών του. Υπάρχει και η σχετική φράση, «γαμπρέ, φούστρον τρώς;». Λέγεται σε περίπτωση του αυτονόητου, εφόσον το θεωρούσαν «καλόν φαεῖν» και ... ποιος δεν θα το ήθελε;

Για τα τηγάνια χρησιμοποιούσαν ειδικό τηγάνι, το «**κλωστοτήγανον**». Ήταν τηγάνι ρηχό και είχε καπάκι που εφάρμοζε απόλυτα.

Η παρασκευή: Σε ένα βαθύ πιάτο χτυπούσαν τρία έως τέσσερα αυγά προσθέτοντας και λίγο αλεύρι, το ξαναχτύπαγαν και το έριχναν στο τηγάνι με το καυτό αγελαδινό βούτυρο. Όταν το μείγμα είχε στερεοποιηθεί κάπως, το γύρναγαν με το καπάκι του κλωστοτήγανου από την άλλη πλευρά και όταν ρόδιζε και απ' αυτήν την πλευρά, το άδειαζαν σε ένα ρηχό πιάτο και το σέρβιραν, συνήθως με συνοδεία γιαουρτιού.

Σήμερα, ελλείπει ειδικού σκεύους χρησιμοποιούμε ένα κοινό, ρηχό πιάτο για το γύρισμα.

2) «**Γραιας τηγάν'**»: Συγγενικό με το «φουστουροτήγανον». Χτυπούσαν τα αυγά, πρόσθεταν καλαμποκίσιο αλεύρι, τόσο όσο να σχηματιστεί ένας παχύρρευστος χυλός. Τον έριχναν στο τηγάνι με το καυτό βούτυρο και ακολουθούσαν την διαδικασία, που προαναφέραμε.

3) «**Παζλαμάτζ**»: Όταν δεν είχαν αυγά, έφκιαχναν μια αραιή ζύμη με νερό και καλαμποκίσιο αλεύρι. Επειδή όμως η ζύμη δεν είχε αυγά, δεν φούσκωνε και το τηγάνι γινόταν σφιχτό, όχι αφράτο και το έλεγαν «παζλαμάτζ». Όμως το φρέσκο βούτυρο μοσχομύριζε και ήταν και αυτό πολύ νόστιμο.

4) «**Φελοτήγανον**»: Κόβανε το ψωμί σε φέτες και τις τοποθετούσαν στο τηγάνι με το καυτό βούτυρο, την μια κοντά στην άλλη. Ύστερα τις περιέχυναν με μείγμα από χτυπημένα αυγά, όπου πρόσθεταν και λίγο γάλα. Όταν ψήνονταν τα αυγά, οι φέτες κολλούσαν μεταξύ τους, γίνονταν ένα σώμα. Το γύριζαν και αυτό από την άλλη πλευρά και μόλις ρόδιζε από κάτω, το «φελοτήγανον» ήταν έτοιμο για σερβίρισμα. Έπαιρνε ο καθένας μία ή δύο φέτες και τις έτρωγαν τα παιδιά με μέλι ή ζάχαρη και οι μεγάλοι με γιαούρτι.

Σήμερα τηγανίζουμε την κάθε φέτα χωριστά και τις λέμε «φελία» ή αυγοφέτες. Στα χρόνια της προσφυγιάς ήταν ένα είδος κεράσματος. Στη Σάντα «φελία» λέγανε και τις φέτες που τηγάνιζαν σκέτες, μέσα σε καυτό λάδι ή βούτυρο. Με τον τρόπο αυτό αξιοποιούσαν το μπαγιάτικο ψωμί.

5) «**Καρτολοτήγανον**» ή «**πατατοτήγανον**». Βράζανε τις πατάτες, τις ξεφλούδιζαν, τις έκοβαν σε ροδέλες, πάχους μισού πόντου και τις τηγάνιζαν σε καυτό βούτυρο ή

λάδι. Μόλις ρόδιζαν οι πατάτες, τις περιέχυναν με τρία αυγά χτυπημένα και όταν είχαν στερεοποιηθεί, τις γύριζαν για να ψηθούν και από την άλλη πλευρά και τις σέρβιραν.

6) «**Χαψοτήγανα**» : α) Καθαρίζανε τα «χαψία», τον γαύρο, τ' αλεύρωναν και τα τοποθετούσαν στο τηγάνι με το καυτό λάδι κυκλικά, αρχίζοντας από την περιφέρεια, σε τρεις κύκλους. Μόλις ψήνονταν από την κάτω πλευρά και κολλούσαν μεταξύ τους, τα γυρνούσαν από την άλλη πλευρά και τα άδειαζαν σε ένα ρηχό πιάτο και τα σέρβιραν.

β) Μια άλλη μορφή «χαψοτήγανου» ήταν αυτό που γίνονταν με αλμυρά «χαψία», κατά την περίοδο του χειμώνα, γιατί στην ορεινή Σάντα, τον χειμώνα δεν έβρισκαν φρέσκα ψάρια. Με καλαμποκίσιο αλεύρι έκαμναν μια αραιή ζύμη, έβαζαν μέσα φυλετάκια από αλμυρό γαύρο, τα ανακάτευαν και έστρωναν τη ζύμη στο τηγάνι με το καυτό λάδι. Όταν ρόδιζαν, τα γύριζαν και από την άλλη πλευρά, ψήνονταν και το τηγάνι ήταν έτοιμο. Από την ίδια ζύμη κάνανε και τα «**χαψοπούλια**», κάτι σαν κεφτεδάκια.

7) «**Κρομμυδοτήγανα**»: Καθαρίζανε τα φρέσκα κρεμμυδάκια, τα πλένανε, τα ψιλόκοβαν και μετά τα σουμπίζανε με λίγο αλάτι, ύστερα τα αλευρώνανε και τα στρώνανε στο τηγάνι με το καυτό βούτυρο. Στη συνέχεια τα περιέχυναν με χτυπημένα αυγά και ακολουθούσαν τη διαδικασία του γυρίσματος με το καπάκι.

Στον Πόντο, όταν δεν είχαν φρέσκα κρεμμυδάκια, με τον ίδιο τρόπο τα κάμνανε και με τα ξερά κρεμμύδια.

8) «**Πρασοτήγανον**»: Με τον ίδιο τρόπο κάμνανε και τα «πρασοτήγανα», που γίνονταν μόνο με πρασόφυλλα. Δεν χρησιμοποιούσαν τον κορμό, τα φυτά τα άφηναν να φυλλοφορούν, για να έχουν φυλλαράκια συνεχώς και στο τέλος πετούσαν τον κορμό, γιατί σκλήραινε πολύ και πάγωνε.

9) «**Θομαροτήγανον**»: Τα «θομάρια» ήσαν χόρτα με χοντρό μίσχο. Φύτρωναν στις άκρες των ρυακιών και μοιάζουν με βλήτα. Μερικοί τα συγχέουν με το θυμάρι, που είναι ένα άλλο φυτό αρωματικό.

Τα έβραζαν, τα στράγγιζαν, τα αλάτιζαν, τα έστρωναν στο τηγάνι με το καυτό βούτυρο ή λάδι και τα περιέχυναν με χτυπημένα αυγά. Μόλις στερεοποιούνταν, τα γύριζαν με τη γνωστή διαδικασία από την άλλη πλευρά και το τηγάνι ήταν έτοιμο για σερβίρισμα.

10) «**Σεφτελοτήγανον**»: Παρασκευάζονταν με τον ίδιο τρόπο, όπως το «θομαροτήγανον» με βρασμένα φύλλα παντζαριών.

11) «**Φασουλοτήγανον**»: Έβραζαν τα «κόκκινα φασούλια» (ξερά μπαμπούνια), τα στράγγιζαν, τα έστρωναν στο τηγάνι με το καυτό αγελαδινό βούτυρο πάντοτε και τα περιέχυναν με τα χτυπημένα αυγά. Ακολουθούσε η ίδια διαδικασία του γυρίσματος με το πιάτο ή το καπάκι του «κλωστοτήγανου» και όταν ήσαν έτοιμα, τα σέρβιραν.

Αν δεν είχαν «κόκκινα φασούλια», το έκαμναν και με τα κοινά άσπρα φασόλια. Με αυτά τα απλά υλικά εξασφάλιζαν ποικιλία φαγητών.

Όλα αυτά τα υλικά που αναφέραμε, τα χρησιμοποιούσαν και ως φαγητά της κατσαρόλας σε νερούλη ή στεγνή μορφή.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ ΣΤΟ Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ ΟΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ ΚΑΙ Η ΕΛΒ

Πολλές οι εκδηλώσεις στην Πατρίδα 22-27 Ιουλίου.

Η συμμετοχή της ΕΛΒ στις εκδηλώσεις της Πατρίδας.

Ο Δήμαρχος Βεροίας, Πρόεδροι τοπικών Συλλόγων και πλήθος κόσμου στις εκδηλώσεις στην Πατρίδα

Το χορευτικό του Συλλόγου «Αράπιτσα» στη Χαρίεσσα

Από τη 2η γιορτή γης στη Χαρίεσσα. Οι πολιτισμοί του Πόντου, της Κρήτης και της Θράκης ενώθηκαν και παρουσίασαν τις κουζίνες τους, στοιχεία της παράδοσής τους, έγιναν ένα σώμα μια ομάδα και χόρεψαν όλοι μαζί κάτω από τους ήχους των μουσικών οργάνων τους, που αποτελούν ταυτόχρονα σύμβολο της παράδοσής τους, τις λώρες τους, σε μια σκηνή, στην Γιορτή Γης.

Συμμετοχή του εφηβικού χορευτικού τμήματος της Ε.Λ.Β. στις εκδηλώσεις «ΣΤΑΥΡΙΩΤΙΚΑ» που διοργάνωσε ο Π.Σ.Σταυρού « Η Πρόοδος» στις 02-07-16.

Η ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ ΣΤΟ 1^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΣΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ

Το χορευτικό της ΕΛΒ παρουσιάζει χορούς του Πόντου στις 12 Αυγούστου στον Καραθώνα του Ναυπλίου.

Η κ. Ηρώ Φωστηροπούλου πλαισιωμένη από τις βοηθούς της δίνει τις δέουσες πληροφορίες για τα δρώμενα.

Η στιγμή της βράβευσης του αρχηγού της αποστολής της ΕΛΒ κ. Αρχιμήδη Ιντζεβίδη, από τον Αντιδήμαρχο πολιτισμού του Ναυπλίου κ. Ραφαήλ Μπαρού.

Εκπρόσωποι των χορευτικών του φεστιβάλ.

Το αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου, έργο του αρχιτέκτονα Πολύκλειτου του Νεότερου, το τελειότερο της Ελλάδας με τη μοναδική ακουστική και εξαιρετική θέαση. Χρησιμοποιείται ευρέως για την παρουσίαση αρχαίου δράματος και μουσικών παραστάσεων.

Μετά από πρόσκληση των εκπροσώπων της Ιστορικής Πόλεως του Ναυπλίου, η Ευξείνος Λέσχη Βεροίας ταξίδεψε με 50μελή αποστολή και συμμετείχε στο 1ο φεστιβάλ παραδοσιακών χορών, που διοργάνωσε ο Δήμος Ναυπλιέων και το Εργατοϋπαλληλικό κέντρο Ναυπλίου στις 12 και 13 Αυγούστου στην παραλία Καραθώνας.

Ο Πρόεδρος του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου και Αντιδήμαρχος Πολιτισμού κ. Ραφαήλ Μπαρού ενθουσιάστηκε με τα χορευτικά συγκροτήματα που συμμετείχαν και ιδιαίτερα με το χορευτικό της Ευξείνου Λέσχης Βεροίας, στην οποία πρότεινε «η άριστη συνεργασία» να συνεχιστεί και την επόμενη χρονιά. Την 1η μέρα η Ε.Λ.Β. κάνοντας θεαματική είσοδο στο χώρο της εκδήλωσης με χορό και τραγούδι, ανέβηκε στη σκηνή και παρουσίασε χορούς του Πόντου με αποκορύφωμα τον Πυρρίχιο χορό. Την 2η μέρα το τμήμα παραστάσεων παρουσίασε με επιτυχία το έθιμο του «Κλήδονα», χορούς και τραγούδια του Πόντου, ενώ μετά από παράκληση του Αντιδημάρχου χόρεψε για δεύτερη φορά τον Πυρρίχιο αποσπώντας το μεγαλύτερο χειροκρότημα από τον κόσμο που γέμισε ασφυκτικά τον χώρο της εκδήλωσης.

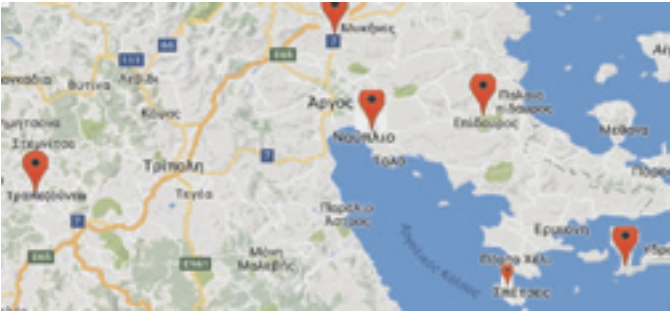
Τις παραστάσεις του χορευτικού της Ε.Λ.Β συνόδευσαν οι μουσικοί: Σωκράτης Μουρατίδης στη λύρα, Μιχάλης Τσανασιδής στο νταούλι, Σπύρος Θεοδωρίδης και Μαρία Δεμερτζίδου στο τραγούδι, ενώ την παρουσίαση έκαναν η Δέσποινα Φωστηροπούλου και η Δέσποινα Γερουλίδου.

Κατά τη διάρκεια της πενθήμερης εκδρομής η αποστολή ξεναγήθηκε στους αρχαιολογικούς χώρους της Επιδαύρου, των Μυκηνών και στο φρούριο Παλαμίδι, ενώ με μονοήμερη εξόρμηση επισκέφθηκε και τα νησιά Ύδρα και Σπέτσες.

Κατά το πέρας της εκδήλωσης ανταλλάγησαν αναμνηστικά δώρα από τους διοργανωτές προς τους αρχηγούς των αποστολών των φιλοξενουμένων χορευτικών συγκροτημάτων, ενώ η βραδιά έκλεισε με χορούς όπου συμμετείχε και ο κόσμος.

Η ΕΛΒ ευχαριστεί θερμά για την παραμονή και τη φιλοξενία τον Δήμο Ναυπλίου και το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο και ιδιαίτερα τον Αντιδήμαρχο κ. Μπαρού που φρόντισε να κάνει άνετη και ευχάριστη τη διαμονή των μελών της.

Θερμά συγχαρητήρια επίσης εκφράζει στον Α΄ Αντιπρόεδρο της Ε.Λ.Β. και αρχηγό της αποστολής κ. Αρχιμήδη Ιντζεβίδη, τον υπεύθυνο τμημάτων κ. Σπύρο Θεοδωρίδη, τον συντονιστή τμημάτων κ. Βασίλη Ασβεστά και τον καλλιτεχνικό διευθυντή κ. Δημήτρη Τσιαβό, που με τις συντονισμένες ενέργειές τους συνέβαλαν στην άρτια οργάνωση της αποστολής, καθώς και στην κ. Ασπασία Πρόγκα που δρομολόγησε το ταξίδι.

Στον ανωτέρω χάρτη είναι σημειωμένοι οι σταθμοί του ταξιδιού: Ναύπλιο, Επίδαυρος, Μυκήνες, Σπέτσες, Ύδρα. και αριστερά της Τρίπολης η θέση της αρχαίας πόλεως Τραπεζούντας την οποία αναφέρει ο **Παυσανίας στα Αρκαδικά** του, στην 21η διαδρομή Γόρτυνος - Μεγαλοπόλεως: "Αφού διαβούμε τον ποταμό Αλφειό φθάνουμε στη χώρα η οποία ονομάζεται Τραπεζούντια, όπου υπάρχουν τα **ερείπια** της Τραπεζούντος..." Δηλ.η αρκαδική Τραπεζούντα ήταν ήδη ερειπωμένη, όταν πέρασε από εκεί ο Έλληνας περιηγητής και γεωγράφος Παυσανίας τον 2^ο μ.Χ. αιώνα. Σήμερα θεωρείται γνωστή η θέση της μεταξύ των χωριών Κυπαρίσσια και Μαυριά και γίνονται ανασκαφές.

Αικατερίνη Κ. Χατζίδη
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΜΑΙΕΥΤΗΡ
ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ

ΑΓ. ΠΑΤΑΠΙΟΥ 17
591 00 ΒΕΡΟΙΑ
ΤΗΛ.23310 73880
ΚΙΝ. 6974 174331

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα «Αρκαδικά», ο Θηβαίος στρατηγός Επαμεινώνδας για να ιδρύσει στην Πελοπόννησο μια αντισπαρτιατική πολιτεία προσπάθησε το 371 π.Χ. να πείσει τους Αρκάδες τριάντα τεσσάρων κομοπόλεων, χωριών και οικισμών, να εγκαταλείψουν τις κατοικίες τους, να οικοδομήσουν εκ νέου την Μεγαλόπολη και να εγκατασταθούν μέσα στα τείχη της νέας πρωτεύουσας. Οι Τραπεζούντιοι αρνήθηκαν. Όσοι γλίτωσαν και δεν θανατώθηκαν από τους οργισμένους Αρκάδες, έχοντας διατηρήσει με αξιοθαύμαστο τρόπο την ανάμνηση της αρχικής τους πατρίδας και την αφοσίωσή τους σ΄ αυτή (κατά τον J. K. Fallmerayer«Οι πρώτοι κάτοικοι της αρκαδικής Τραπεζούντας ήσαν αναμιγβόλα μια αποικία που προήλθε από την ομώνυμη κολχική πόλη»), αναχώρησαν από την Πελοπόννησο με πλοία για τον Εύξεινο Πόντο, όπου έγιναν δεκτοί από τους κατοίκους της Τραπεζούντας, διότι είχαν το ίδιο όνομα και προέρχονταν από την μητρόπολή τους.

Βέβαια υπάρχει και η αντίθετη άποψη, που υποστηρίζει ότι από την αρκαδική Τραπεζούντα έφυγαν προς την Ιωνία και από εκεί ίδρυσαν τον 7^ο-8^ο αιώνα π.Χ. την Τραπεζούντα του Πόντου (Ι. Σιόλας της Παναρκαδικής Ομοσπ. Αμερικής κ.ά.)

Παρουσιάζοντας το έθιμο του «Κλήδονα»

Στο βενετσιάνικο φρούριο Παλαμίδι του Ναυπλίου. Εδώ φυλάκισαν τον Θ. Κολοκοτρώνη.

Μπροστά στον θολωτό τάφο του Αγαμέμνονα (ή θησαυρό του Ατρώεω) του 1350-1250 π.Χ. Η διάμετρος του κυκλικού θαλάμου ταφής είναι 14,60 μ. και το ύψος 13,40 μ. Εκτός από την θολωτή κατασκευή, άξιο θαυμασμού είναι και το υπέρθυρο της εισόδου, που το αποτελούν δύο ογκόλιθοι, εκ των οποίων ο εσωτερικός έχει μήκος 8 μ. και βάρος 120 τόνους.

Η ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ ΣΤΑ ΣΤΑΓΕΙΡΑ

Το 2016 κηρύχθηκε από την UNESCO ως «έτος Αριστοτέλη» (384-322 π.Χ.) με την συμπλήρωση 2400 ετών από τη γέννησή του και οργανώθηκαν προς τιμήν του επετειακές εκδηλώσεις.

Για να τιμήσουν τα Στάγειρα το τέκνο τους διοργάνωσαν στις 27 και 28 Αυγούστου, υπό την αιγίδα του Ιδρύματος Διεθνών Βραβείων Gusierpe Sciacca, του Δήμου Αριστοτέλη, του Δημοκ. Πανεπ. Θράκης, του Συλ. Πτυχιούχων «Αριστοτέλης» και του Παντείου Πανεπ. εορταστικό διήμερο με τίτλο «**Αριστοτελικά εντυπώματα**».

Επειδή ένα μέρος της ψυχής του Αριστοτέλη ίπταται επάνω από την Μιέζα* της Ημαθίας γης, στο «Ιερό των Νυμφών» όπου ίδρυσε τη Σχολή του και δίδαξε τον Αλέξανδρο μεταξύ 343- 340 π.Χ., δεκαπέντε από τα παλικάρια της Ε.Λ.Β και το τμήμα νταουλίου έτρεξαν, σαν σε συγγενή, στον τόπο που γεννήθηκε να τον τιμήσουν στη συγκεκριμένη επέτειο με έναν Πυρρίχιο πολεμικό χορό.

Οι χορευτές της ΕΛΒ, μέλη του ΔΣ και συνοδοί τους μπροστά στην προτομή του Αριστοτέλη στα Στάγειρα.

Την Κυριακή 28 Αυγούστου η εκδήλωση στα αρχαία Στάγειρα ξεκίνησε με ένα δρώμενο από τυμπανιστές και ιέριες με μήνυμα τη διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, συνέχισε με τη θεατρική ομάδα «Τα Γκαργκάνια» του Πολιτ. Συλ. Ιερισσού με σκοπό να δώσει μηνύματα από τη «διδασκαλία του Αριστοτέλη» και οι χορευτές από την ΕΛΒ χόρεψαν τον χορό των μαχαιριών και τον «Πυρρίχιο» αποσπώντας τα ζωηρά χειροκροτήματα του κόσμου και τα θερμά σχόλια της οργανωτικής επιτροπής.

Συνόδευσαν, με τη λύρα του ο Στέφανος Πετρίδης και με το νταούλι τους οι Θανάσης Ελευθεριάδης και Δημήτρης Ουσταμπασιδής. Τραγούδησαν επίσης η Βάγια Ζυγογιάννη, ο Πάνος Παυλής και ο δημοφιλής Γιάννης Πλούταρχος, ο οποίος απευθυνόμενος στον κόσμο, που παρακολουθούσε τα δρώμενα, είπε από μικροφώνου πως συγκινήθηκε βαθύτατα κατά την διάρκεια της εκτέλεσης του Πυρρίχιου χορού.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στους πρόποδες του Στρατονικού όρους, δίπλα στον αρχαιολογικό χώρο, όπου εργαζόμενος ο αρχαιολόγος κ. Κωνσταντίνος Σισμανίδης εντόπισε τάφο τον οποίο απέδωσε στον Αριστοτέλη και επί 15ετία ερευνήσε για να καταρρίψει επιφυλάξεις σχετικές με το χρόνο που κτίστηκε το μνημείο και τη χρήση του. Έτσι παρουσιάζοντας την εργασία του στο Διεθνές Συνέδριο για τον Σταγειρίτη φιλόσοφο στα τέλη του παρελθόντος Μαΐου στο Α.Π.Θ. τεκμηρίωσε, πως ήταν ο τάφος του.

Τιμητική διάκριση στον Κ. Σισμανίδη, ο οποίος ήταν και το τιμώμενο πρόσωπο της βραδιάς, απένειμαν εκ μέρους του Ιδρύματος Διεθ.Βραβείων Gusierpe Sciacca ο αντιπρόεδρος κ. Γιώργος Τσούκαλης και ο αναπληρωτής δημοσίων σχέσεων κ. Τάσος Θεοδωρακάς, ο Δήμαρχος κ. Γιώργος Ζουμπάς και η Εύξ. Λέσχη Βεροίας με τον

εκπρόσωπό της κ. Βασίλη Ασβεστά, ο οποίος συνέδεσε εύστοχα τα Αρχαία Στάγειρα, την αρχαία Μιέζα και την Σχολή του Αριστοτέλη στην περιοχή μας: «Στα Αρχαία Στάγειρα γεννήθηκε ο Αριστοτέλης, όμως στην Ημαθία ίδρυσε την περίφημη Σχολή και δίδαξε τον Μέγα Αλέξανδρο». Λόγια ιστορικής αλήθειας, ψυχής και αγάπης για την ιερή γη της Μακεδονίας που εντυπωσίασαν τους παρευρισκομένους.

Ο κ. Σισμανίδης συγκινημένος μεταξύ άλλων είπε :

«Ξεκίνησα τις ανασκαφές το 1990 με 300.000 δρχ της κοινότητας Ολυμπιάδας και δεν περίμενα ότι θα έφταναν σήμερα σ' αυτό το σημείο. Δούλεψα με ενθουσιασμό και τον ενθουσιασμό αυτό μετέδωσα στους κατοίκους...»

Όσοι συμμετείχαν στο ταξίδι επέστρεψαν υπερήφανοι και αναπνευόμενοι. Το Δ. Σ. της ΕΛΒ ευχαριστεί ιδιαίτερα τον κ. Θανάση Ελευθεριάδη διότι χάρη σ' αυτόν έδωσε το παρόν σ' αυτήν την σημαντική εκδήλωση.

*Στην επαρχία Νάουσας του Νομού Ημαθίας, στους πρόποδες του Βερμίου και σε ένα εύφορο πεδινό τοπίο αποκαλύπτεται σταδιακά τις τελευταίες δεκαετίες μία σπουδαία μακεδονική πόλη, η αρχαία Μιέζα, πόλη της Βοττιαίας (περιοχή της αρχαίας Μακεδονίας... Την κατοικούσε το θρακικό προελληνικό φύλο των Βοττιαίων.) ...Πρώτα εντοπίστηκαν οι μεγάλοι μακεδονικοί τάφοι των Λευκαδίων, και λίγο αργότερα ο χώρος του Νυμφαίου κοντά στη Νάουσα.»

Από την ιστοσελίδα "ΟΔΥΣΣΕΥΣ" του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Ο τάφος του Αριστοτέλη στα Στάγειρα

Το μέγεθος και το κύρος του Αριστοτέλη φαίνονται σ' αυτά που κατέγραψε ο Πλούταρχος: Ο Φίλιππος

«μετεπέμψατο τών φιλοσόφων τὸν ἐνδοξότατον καὶ λογιώτατον Αἰριστοτέλην, καλὰ καὶ πρέποντα διδασκάλια τελέσας αὐτῷ. τὴν γὰρ Σταγειριτῶν πόλιν, ἔξ ἧς ἦν Αἰριστοτέλης, ἀνάστατον ὑπ' αὐτοῦ γεγεννημένην συνώκισε πάλιν καὶ τοὺς διαφυγόντας ἢ δουλεύοντας τῶν πολιτῶν ἀποκατέστησε. σχολὴν μὲν οὖν αὐτοῖς καὶ διατριβὴν τὸ περὶ Μιέζαν Νυμφαῖον ἀπέδειξεν, ὅπου μέχρι νῦν Αἰριστοτέλους ἔδρας τε λιθίνας καὶ ὑποσκίους περιπάτους δεικνύουσιν. ἔοικε δ' Ἀλέξανδρος οὐ μόνον τὸν ἠθικὸν καὶ πολιτικὸν παραλαβεῖν λόγον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπορρήτων καὶ βαθυτέρων διδασκαλιῶν, ἃς οἱ ἄνδρες ἰδίως ἀκροατικὰς καὶ ἐποπτικὰς προσαγορεύοντες οὐκ ἐξέφερον εἰς πολλοὺς, μετασχέιν...»

Δηλ. ο Φίλιππος «προσκάλεσε τον πιο ονομαστό και σοφό από τους φιλοσόφους, τον Αριστοτέλη, παρέχοντάς του καλή και αντάξια αμοιβή για τη διδασκαλία. Γιατί και την πόλη των Σταγειριτών από την οποία καταγόταν ο Αριστοτέλης, που είχε καταστραφεί από τον ίδιο (τον Φίλιππο), την ξαναέκτισε και αποκατέστησε όσους από τους πολίτες είχαν εξοριστεί ή είχαν γίνει δούλοι. Σχολείο λοιπόν και χώρο διαμονής γι' αυτούς καθόρισε τον γύρω από τη Μιέζα χώρο των Νυμφών, όπου μέχρι τώρα δείχνουν τα πέτρινα καθίσματα και τους σκιερούς δρόμους για περίπατο του Αριστοτέλη. Και φαίνεται ότι ο Αλέξανδρος δε διδάχτηκε μόνο ηθικά και πολιτικά μαθήματα, αλλά και απόρρητες και βαθύτερες διδασκαλίες, που οι μεγάλοι, αποκαλώντας τες μεταξύ τους ακροατικές και εποπτικές δεν τις κοινολογοῦσαν στους πολλούς για να τις μάθουν κι αυτοί...» (Πλούταρχος, Παράλληλοι Βίοι, Αλέξανδρος - Καίσαρας, § 7, μετάφραση από εκδόσεις Ζήτηρος, έκδοση 2005, σελ. 63).

«MARKET ΚΡΕΑΤΩΝ»
ΧΑΤΖΗΜΑΣΟΥΡΑΣ
Τα κρέατα που διαθέτει το κατάστημά μας είναι από τις ιδιόκτητες μονάδες μας και αποκλειστικά ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ
ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΑΣ... ΜΕΙΝΑ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ!
23310 23197
Μητροπόλεως 1 ΒΕΡΟΙΑ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΘΕΡΙΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Καλαϊτζίδης στη Χαρίεσσα.

Η συμμετοχή της ΕΛΒ στις εκδηλώσεις της Χαρίεσσας.

Το χορευτικό της ΕΛΒ στις εκδηλώσεις στη Χαρίεσσα.

Η συμμετοχή της ΕΛΒ στις εκδηλώσεις της Μελίκης.

Πρόεδροι τοπικών Συλλόγων στις εκδηλώσεις της Μελίκης.

PRISMSTAR
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΙ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΑΦΟΙ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ Ο.Ε.
ΠΙΕΡΙΩΝ 27 ΒΕΡΟΙΑ 59100
ΤΗΛ: 2331070275 - FAX: 2331070277
EMAIL: canon@vernet.gr

Κοτόπουλα
Light
σάπας στα καρβούνα
ΜΕΛΙΚΙΩΤΗ
23310 29209-24824
Ήρας 12, Βέροια (κοντά στα ΚΤΕΛ)
6980 727228 Ο.Ε. 6941 485890
Giorgos Melikiotis gmelikiotis@gmail.com

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ ΣΤΟ Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΚΕΡΑΣΙΟΥ (08-09/07/2016) ΣΤΟ ΡΟΔΟΧΩΡΙ

Ο Πολ/κός σύλλογος Ροδοχωρίου «ΟΙ ΚΟΜΝΗΝΟΙ» ευχαριστεί θερμά όλους όσους τίμησαν τον Σύλλογο με την παρουσία τους στην Γιορτή Κερασιού, καθώς επίσης τους καλλιτέχνες που έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους, για τις δυο υπέροχες βραδιές, τα χορευτικά τμήματα που πήραν μέρος στην εκδήλωση, τους χορηγούς που στη δύσκολη οικονομικά εποχή που διανύουμε ενίσχυσαν οικονομικά, έτσι ώστε να μπορέσει να έχει επιτυχία η Γιορτή, αλλά και όλους όσους πρόβαλαν τη γιορτή από τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης. Φυσικά και όλους τους εθελοντές που και φέτος ανάλαβαν το δύσκολο έργο του στησίματος της Γιορτής και το διεκπεραίωσαν με απόλυτη επιτυχία.

Από τη Γιορτή Κερασιού στο Ροδοχώρι.

Ο Π.Σ. ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ «ΤΑ ΑΝΘΕΜΙΑ» ΣΤΟ 24ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΣΤΗΝ TULCEA ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Άρωμα Ελλάδας άφησε πίσω του ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λευκαδίων «Τα Ανθήμια», που για μια ακόμη χρονιά συμμετείχε στο 24^ο Διεθνές φεστιβάλ παραδοσιακών χορών «ΧΡΥΣΟ ΨΑΡΙ» από 6-12 Αυγούστου 2016, στην πόλη TULCEA της Ρουμανίας την πάλαι ποτέ ελληνική Αιγισσό του 6^{ου} π.Χ. αι. Στο φεστιβάλ συμμετείχαν 9 σύλλογοι του εξωτερικού και 20 σύλλογοι της Ρουμανίας. Οι παραστάσεις δόθηκαν στην τεράστια κεντρική πλατεία της πόλης με πολύ μεγάλη συμμετοχή θεατών. Το πρόγραμμα των ξένων αποστολών έκλεισε την τελευταία ημέρα ως πλέον δημοφιλής, ο Σύλλογος Λευκαδίων».

Σήμερα στην περιοχή το Ελληνικό στοιχείο έχει δυνατή παρουσία και ο Σύλλογος επισκέφτηκε την Ελληνική Κοινότητα στο ιδιόκτητο κτίριό της και προσέφερε οικονομική ενίσχυση, για το έργο που επιτελείται με τη διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας, της Ιστορίας και των παραδόσεών μας.

«Τα Ανθήμια» έτυχαν άριστης φιλοξενίας ως προς τη διαμονή και το φαγητό και δημιούργησαν σχέσεις φιλίας και επικοινωνίας με τους Έλληνες της πόλης. Γνώρισαν επίσης τον Έλληνα Αντιδήμαρχο της πόλης κ. Μαρινέσκου Πέτρο και την δασκάλα κ Τσιομπάνου Παναϊτίνα Μιρέλα, που διδάσκει σε Ρουμανικό σχολείο Ρουμάνικα αλλά και Ελληνικά.

Στη συνάντηση όλων των αποστολών με το Νομάρχη, τον Δήμαρχο, τον εκπρόσωπο του Υπ. Παιδείας και τον Πρόεδρο του φεστιβάλ, προβάλλανε την Ιστορία της περιοχής μας στα χρόνια του Φίλιππου και του Μεγάλου Αλεξάνδρου, με τη Σχολή του Αριστοτέλη και τα αρχαία μνημεία και χαρίσανε το βιβλίο «Μιέζα-Νυμφαίο-Σχολή-Τάφοι» του κ. Εμμανουήλ Βαλσαμίδη στην Αγγλική γλώσσα και άλλα δώρα.

ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ, Η ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνέχεια του ομώνυμου άρθρου του φύλλου 210

Το κείμενο επιμελήθηκε η Κωνσταντία Ιωσηφίδου

«Τραπεζοῦς ἡ πόλις, πόλις ἀρχαιοτάτη καὶ τῶν ἐν τῇ ἐφῶ πασῶν ἀρίστη», ἡ ἀρίστη πόλη στην ανατολή κατά τον Ιωάννη τον Ευγενικό (15^{ος} αιώνας) στη γραφή του «Εγκωμιαστική Έκφρασις Τραπεζούντος και «ἡ καλλίστη τῶν πόλεων», κατά τον Πατριάρχη Ιωάννη Η' Ξιφυλίνο (11ος αιώνας)

Στο σχετικό άρθρο που προηγήθηκε στο φύλλο αρ. 210 αναφέρθηκαν “ερανίσματα” από τις εξαιρετες περιγραφές που έδωσαν για την Τραπεζούντα εξέχοντα τέκνα της : ο καρδινάλιος της Δυτ. Εκκλησίας Βησσαρίων στο «Έγκωμιον εἰς Τραπεζούντα», ο αρχιμανδρίτης Πανάρετος Τοπαλίδης : «Ο Πόντος ἀνά τοὺς αἰῶνας» και ο Μητροπολίτης Χρύσανθος στο βιβλίο : «Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ». Είναι πολλά, αυτά που μπορεί και πρέπει να αναφέρει, όποιος θα ήθελε να παρουσιάσει αυτή την πόλη, αλλά στον διαθέσιμο χώρο μόνον ολίγα χωρούν, και αυτά επιγραμματικά.

Ξυλογραφία του 1857 : γυναίκες της Τραπεζούντας στη βρῶση. (πηγή : thalassa-karadeniz1.blogspot.gr/2014/02/1857.html)

Αν και η ιστορία αυτής της αυτοκρατορικής πόλης έχει πολλές πτυχές από τότε που ιδρύθηκε, για την αρχαία της ιστορία αντλούμε πολλές πληροφορίες από το έργο του Ξενοφώντα : «Κύρου Ανάβασις»

Στα βουνά περπάτησαν καταταλαιπωρημένοι οι Μύριοι κατά την επιστροφή τους μετά από που πολέμησαν στο πλευρό του Κύρου εναντίον του αδελφού του Αρταξέρξη.. Μετά από φοβερές ταλαιπωρίες και επιθέσεις έφθασαν στο βουνό που το , είδαν τη θάλασσα και έβγαλαν χαρούμενες κραυγές “Θάλαττα, θάλαττα!”. Αγκαλιάστηκαν και αμέσως έφτιαξαν ένα μεγάλο λιθοσωρό, όπου τοποθέτησαν διάφορες προσφορές, δέρματα ζώων και λάφυρα που είχαν κερδίσει κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων... αναπαύτηκαν και ύστερα και στρατοπέδευαν νοτιοανατολικά της πόλης, στο λόφο Μίθριο :

«καὶ ἦλθον ἐπὶ θάλατταν εἰς Τραπεζούντα, πόλιν Ἑλληνίδα οἰκουμένην ἐν τῷ Εὐεΐνῳ Πόντῳ, Σινωπέων ἀποικίαν (του 756 π.Χ.) ἐν τῇ τῶν Κόλχων χώρα. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας ἀμφὶ τὰς τριάκοντα ἐν ταῖς τῶν Κόλχων κώμαις... Ἀγορὰν δὲ παρείχον τῷ στρατοπέδῳ Τραπεζούντιοι καὶ ἐδέξαντο τε τοὺς Ἕλληνας, καὶ ξένια (δώρα) ἔδωσαν βούς καὶ ἄλφιστα (κριθάλευρο) καὶ οἶνον...» (Ξενοφώντος Κύρου Ανάβασις, βιβλίου Δ', κεφ.Ζ', § 7, στ. 21-26 και κεφ. Η, .στ. 22-24).

Λίγα χιλιόμετρα δυτικά της Τραπεζούντας και πριν από τα Πλάτανα βρίσκεται ο ποταμός και η λίμνη Σέρα, από τα οποία πήρε το όνομά του ο Πυρρίχιος χορός ως σέρα.

Η Τραπεζούντα ήταν η πρωτεύουσα της Αυτοκρατορίας των Κομνηνών (1204-1461) με πρώτο αυτοκράτορα τον Αλέξιο Κομνηνό και τελευταίο τον Δαβίδ.

Κατακτήθηκε το 1461 από το Μωάμεθ Β' τον Πορθητή κι έγινε πεδίο απεριγράπτων σφαγών, εκτοπίσεων διώξεων και βίαιων εξισλαμισμών.

Στην πόλη ορθώνονται ακόμα τα βυζαντινά κάστρα, που αναφέρει ο Βησσαρίων, αγέρωχα με τις τάπιες και πολλοί βυζαντινοί ναοί μεταξύ των οποίων: ο ναός του μεγαλομάρτυρα Αγίου Ευγενίου πολιούχου της πόλης, της Παναγίας Χρυσοκεφάλου, της Αγίας Σοφίας (1260), της Αγίας Άννας (6ος - 7ος αιώνας), κ.ά.

Ο Ναός του πολιούχου Αγίου Ευγενίου της Τραπεζούντας, που σήμερα λειτουργεί σαν τζαμί.

«Μετά πολλούς αἰκισμούς καὶ μάστιγας ἔλκεται ὑπὸ τῶν δημίων ὁ Ἅγιος Εὐγένιος κατὰ τὸν ὀρισμένον τόπον καὶ τὴν μακαρίαν κεφαλὴν ἀποτέμενεται κατ’ ἐντολὴν τοῦ Λυσίου τοῦ Δούκα». Εἶχε δὲ προηγηθεῖ ἡ μαρτυρική θανάτωση τῶν Κανιδίου, Οὐαλεριανοῦ καὶ Ἀκύλα, τῶν Τραπεζουντίων ἁγίων.

«Ἐπεσφράγισε λοιπὸν τὸ αἷμα τοῦ Εὐγενίου τὸν ἐν Τραπεζούντῃ ὀριστικὸν θρίαμβον τοῦ χριστιανισμοῦ» καὶ οἱ κατ’ αἷμα συγγενεῖς αὐτοῦ ἄνδρες εὐσεβεῖς καὶ θεοφιλεῖς, «πρὸς αὐτοῦ τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ ἔσπευσαν νὰ ἀνεγείρουν ναὸν» στὸν ὁποῖο «κατ’ ἔτος, τῇ 21^ῃ Ἰανουαρίου λαμπρῶς ἐπανηγύρισεν ἡ ἐπέτειος τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἁθλησάντων»

Κατὰ τὸν 11^ο αἰῶνα, ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Εὐγενίου ἔχαιρε φήμης μεγάλης καθ’ ὅλη τὴν Ἀνατολή. Μετὰ τὸ προσκόνημά του στὴν Ἀκρόπολη τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸν ἐντὸς τοῦ Παρθενῶνος ἐγκτεστημένον ναὸν τῆς Παναγίας ὁ Βασίλειος Βουλγαροκτόνος ἔσπευσε τὸ 1021 νὰ τελέσῃ τὸ δεῦτερο προσκόνημά του στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς ἄχανους αὐτοκρατορίας του, στὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Εὐγενίου, «διὰ τῆς κατὰ Χαζάρων καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Γεωργίας Γεωργίου κατενεχθείσης νίκης».

Ὁ Ναὸς τοῦ πολιούχου τῆς Τραπεζούντος Ἁγίου, δεῦτερος σὲ κάλλος καὶ μεγαλοπρέπεια ναὸς τῆς πολιτείας μετὰ τὸ ναὸ τῆς Χρυσοκεφάλου Θεοτόκου, δεσπάζει πάντα ἀπέναντι στὰ ἐρείπια τῆς αὐτοκρατορικής ἀκροπόλεως, τὸν ἄλλοτε Κουλὰν τοῦ Κάστρου τῆς Τραπεζούντος, ἀπὸ τὸν ὁποῖο τὸν χώριζε τὸ βαθὺ φαράγγι τοῦ ρύακα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἡ μετατροπὴ του σὲ τέμενος ἐγένε ἀμέσως μετὰ τὴν ἄλωση τῆς πολιτείας ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς, ποὺ τὸν μετονόμασαν σὲ Yeni Cuma camii, τέμενος δηλ. τῆς νέας ἢ πρώτης Παρασκευῆς, καθὼς σὲ αὐτὴν καὶ ἡμέρα Παρασκευῆ ἔρχον τὸ πρῶτον προσευχηθεῖ στον Allah τοῦ ὁ πορθητῆς σουλτάνος. (ἀπὸ τὸ βιβλίο:ΤΡΑΠΕΖΟΥΣ, στα ἰχνη τῶν Μεγάλων Κομνηνῶν τοῦ Ἀκύλα Μήλλα, τόμ. Α΄, σελ. 115).

Ο Ι.Ναός της Υπεραγίας Θεοτόκου της Χρυσοκεφάλου, η «Μεγάλη Εκκλησία» των Τραπεζουντιών, και πάλαι ποτέ μητροπολιτικός Ναός των Μεγάλων Κομνηνών, δεσπάζει στην κεντρική πλατεία του Παλαιοκάστρου, ως ortahisar camii.

Εν έτει 1342, «εις την Χρυσοκέφαλον ἐν τῷ ἄμβωνι αὐτῆς ἐστέφθη μηνὶ Σεπτεμβρίῳ εἰς τὰ δ΄» ὁ κύρ Ἰωάννης ὁ Μέγας Κομνηνός τοῦ κύρ Μιχαήλ ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος, ... καὶ εἰς αὐτὴν ἐτάφησαν τὸ 1235 ὁ κύρ Ἀνδρόνικος ὁ Γίδος, ὁ κύρ Ἰωάννης ὁ Ἀξούχος, ...ἀλλὰ καὶ ἡ κυρά Θεοδώρα ἡ Καντακουζηνή. Εὐκάζεται ὅτι ὁ Ναὸς αὐτὸς εἶχε αφιερωθεῖ κατὰ τὸν 4^ο ἢ 5^ο αἰῶνα στὴ λατρεία τῆς Θεοτόκου, αποτελώντας στα μετέπειτα χρόνια καθολικό Μονῆς.

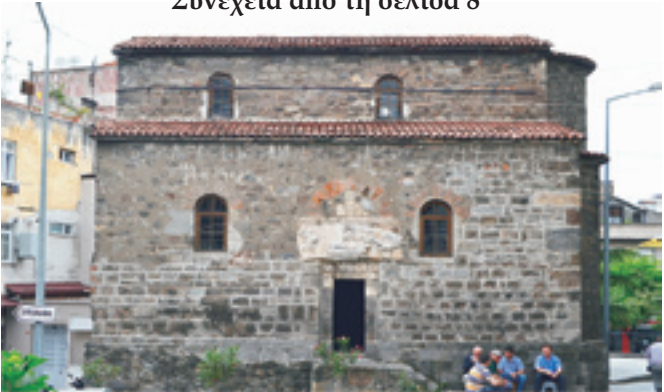
Κατὰ τὴν μεταξύ τῶν ετῶν 1916 καὶ 1918 κατοχὴ τῆς Τραπεζούντος ἀπὸ τοὺς ρώσους, ἡ ἀρχαιολογικὴ ομάδα τοῦ uspenskiy κατεδάφισε ὅλα τὰ οθωμανικὰ καὶ λοιπὰ πέριξ προσκτίσματα, ὁπότε ἀποκαλύφθηκε κάτω ἀπὸ τὰ σανιδώματα καὶ ὑπέροχο βυζαντινὸ δάπεδο «κεκοσμημένον διὰ ψηφιδωτῶν ἐκ πολυχρῶμων μαρμαρινῶν ψηφιδῶν καὶ παραστάσεις ροδάκων». Κατὰ τὴν τελευταία ἀνακαίνιση τὸ ἀνωτέρω ψηφιδωτὸ καλύφθηκε με σιμεντοκονίαμα.

Ο τρούλλος της Χρυσοκεφάλου φαίνονταν ἀπὸ κάθε ἄκρη τῆς Τραπεζούντας μέχρι τὸ 1960, ὁπότε ἡ ἀναρχὴ δόμηση με τὶς πολυώροφες ἀλλοίωσε ἀνεπανόρθωτα τὴν εἰκόνα τῆς εἰδυλλιακῆς μέχρι τότε ἱστορικῆς πολιτείας.

Συνέχεια στὴ σελίδα 9

ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ Η ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνέχεια από τη σελίδα 8

Ο Ι.Ναός της Αγίας Άννας (Küçük Ayvansil kilisesi) από τα παλαιότερα και ωραιότερα βυζαντινά μνημεία της Τραπεζούντας, βασιλικού ρυθμού, κτίστηκε επάνω σε κρύπτη με τάφους και ήταν ιστορημένος εσωτερικά και εξωτερικά με τοιχογραφίες του 12^{ου} αιώνα. Κατά τον μητροπολίτη Χρύσανθο Τραπεζούντας, μέχρι των ημερών του σώζονταν κατά μήκος των τοίχων μικρές κτιστές σαρκοφάγοι, όπου τοποθετούνταν οι νεκροί και οι εικόνες τους τοιχογραφούνταν πάνω από τον τάφο τους. Οι περισσότεροι ήσαν κληρικοί και οφφικιάλοι της εκκλησίας Τραπεζούντας. Η εκκλησία παρέμενε στα χέρια των χριστιανών και λειτουργούσε μέχρι το 1923.

Η βίλα του τραπεζίτη Κων/νου Καπαγιαννίδη, γνωστή σαν περίπτερο του Atatürk, είναι μία καταπληκτική νεοκλασική θερινή κατοικία του 1890 (σύμφωνα με τις πληροφορίες, που γράφονται στην πλάκα της εισόδου) με μεγάλο και φροντισμένο κήπο, σε απόσταση 8 χλμ. από το κέντρο της Τραπεζούντας. Φιλοξενεί μια αυθεντική συλλογή επίπλων της εποχής και μερικές σπάνιες φωτογραφίες του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ, στον οποίο παραχωρήθηκε το 1931, μετά τον θαυμασμό που έδειξε γι' αυτήν, όταν την επισκέφθηκε στις 15/09/1924.

Το τέμενος της Γκιουλ μπαχάρ.

Κοντά στα τείχη βρίσκεται το «Ιμαρέτ» και το μαυσωλείο της Γκιουλμπαχάρ (Ρόδο της Άνοιξης) από τη Λιβερά του Πόντου, της πανέμορφης Μαρίας, που η τύχη επεφύλασσε να γίνει σύζυγος του γιου του Μωάμεθ, Βαγιαζίτ Β΄ και μητέρα του Σουλτάνου Σελίμ Α΄. Η Μαρία ασχολήθηκε με φιλανθρωπικά έργα τόσο για τους Έλληνες πατριώτες της, όσο και για τους Μουσουλμάνους. Όταν έστρεψε επάνω της το φθόνο του χαρεμιού, την έστειλε ο Σουλτάνος με το γιο της Σελίμ στην Τραπεζούντα, όπου συνέχισε τις αγαθοεργίες μέχρι το θάνατό της

Το Πολιτιστικό Κέντρο της Τραπεζούντας

Το Αρχοντικό του Κωστάκη Θεοφυλάκτου

Το αρχοντικό του Κωστάκη Θεοφυλάκτου, στην οδό Zeytinlik 10, έργο Ιταλών αρχιτεκτόνων, όπως είναι κοινά αποδεκτό, μετά την πτώχευση του τραπεζίτη το 1917, καθώς και όλη του η περιουσία δημεύτηκαν. Μεταξύ των ετών 1927-1937 το κτίριο χρησιμοποιήθηκε ως αρχηγείο, ως κυβερνητικό γραφείο και ως αρχηγείο γενικών επιθεωρητών. Ύστερα χορηγήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας και χρησιμοποιήθηκε επί 50 χρόνια ως Τεχνική Σχολή Θηλέων και το 1987 περιήλθε στο Υπουργείο Πολιτισμού και λειτουργεί σαν Αρχαιολογικό-Εθνολογικό Μουσείο.

Το φροντιστήριο της Τραπεζούντας (Kapani Anadolu Lisesi) από τη νότια είσοδο.

Το Φροντιστήριο σε ταχυδρομικό δελτάριο.

Πνευματικός φάρος του Πόντου υπήρξε το περιώνυμο Φροντιστήριο Τραπεζούντας που ιδρύθηκε το 1682 από τον Πόντιο Σεβαστό Κυμνήτη και λειτούργησε έως το 1923. Είναι έργο του αρχιτέκτονα Αλέξανδρου Κακουλίδη, είναι ένα επιβλητικό νεοκλασικό τετραόροφο κτίριο με ιωνικούς κίονες και αετώματα χτισμένο επάνω στους βράχους της παραλίας στη συνοικία Kemerkaşa. Έχει σχήμα Π με εσωτερική αυλή και ευρύχωρους λειτουργικούς χώρους. Τα έξοδα ανέγερσης καλύφθηκαν από τους Έλληνες της Τραπεζούντας και της διασποράς. Ιδρύθηκε το 1682 από τον λόγιο Σεβαστό Κυμνήτη και υπήρξε ο πνευματικός Φάρος της Ανατολής. Φροντιστήριο υπάγονται όχι μόνο το Γυμνάσιο και το κεντρικό Δημοτικό Σχολείο, τα οποία στεγάζονται στο μεγάλο τετράωροφο παραθαλάσσιο κτίριο, αλλά και τα συνοικιακά Δημοτικά σχολεία και Παρθεναγωγεία. Εδώ δίδαξαν επιφανείς καθηγηται, όπως ο Ματθαίος Παρανίκας (1832-1914), ο Νικόλαος Λιθοξόος (1869-1938) κ.ά.

Το σχολείο της ενορίας του Αγ. Βασιλείου.

Κτίσθηκε το τέλος του 19^{ου} αιώνα με δωρεές Ελλήνων. Πρόκειται για τριόροφο κτίριο επί της νότιας πλευράς της κεντρικής οδού Μαράς, το οποίο διατηρείται σε καλή κατάσταση μέχρι σήμερα καλύπτοντας επίσης εκπαιδευτικές ανάγκες. Μέσα στο πυκνοδομημένο περιβάλλον το κτίριο έλκει την προσοχή και προκαλεί τον θαυμασμό για την λιτή κλασσική αισθητική του, την κατασκευαστική του αρτιότητα και τη λιτότητα της σύνθεσής του.

Παλιό Ελληνικό κτίσμα στην αγορά

Το κτίριο της «Μέριμας Ποντίων Κυριών»

Αριστερά του Φροντιστηρίου λειτουργούσε η «Μέριμα» της Αδελφότητας Κυριών Τραπεζούντος (1904-1922), ίδρυμα υψηλού κύρους, που εξυπηρετούσε φιλανθρωπικούς σκοπούς. Σήμερα το κτίριο και η αυλή του λειτουργούν σαν αναψυκτήριο-καφετέρια.

Παλιό ελληνικό σπίτι

Στην Τραπεζούντα ανθεί η χαλκοουργία.

ΕΡΑΝΙΣΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟΝ ΠΟΝΤΟΥ τόμος 40ός
Παροιμιακές εκφράσεις της Ματσούκας
του Ν. Λαπαρίδη

Επιμέλεια: Κ. Ιωσηφίδου

Οι ποντιακές παροιμιακές εκφράσεις δείχνουν το πνεύμα και την ετοιμότητα του λόγου του Ποντιακού λαού. Αποτελούν ένα βασικό λαογραφικό - γλωσσολογικό στοιχείο, που συμβάλλει πολύ στη γνώση των παραδόσεων και των δοξασιών του. Αποτελούν ακόμα ένα σωστό μέσο γνωριμίας της γλώσσας του με όλες τις ιδιομορφίες της σε έκφραση και σύνταξη των νοημάτων και των σκέψεών του.

Η συλλογή μας αναφέρεται στις παροιμιακές εκφράσεις της περιοχής της Ματσούκας, που κατά την γνώμη μας διατήρησε το πιο γνήσιο, το πιο ανόθευτο και το πιο αρχαιοπρεπές γλωσσικό ιδίωμα της ποντιακής διαλέκτου:

Αδά έν' κι άκεϊ εύρίεται (για τον πανταχού παρόντα Άιλλοί που 'κί εύρέθεν (αλλοίμονο σ' αυτόν που δεν βρέθηκε). Λέγεται στις ευχάριστες διασκεδάσεις,

Άκλερικόν νά γίνεται (να γίνει χωρίς αφεντικό, αδέσποτο),

Ακόμαν πολλά ψωμία έθ' (ακόμα έχει χρόνια να ζήσει,

Ακόμαν τα κοσσάρας 'κ'έκάτσαν καί...(ακόμα οι κότες δεν κούρνιασαν, δεν πέρασε η ώρα, δεν βράδυασε),

Αλάλετον σκαμνίν'κ' έθ' (ο απρόσκλητος δεν έχει κάθισμα)

Αλάς παντουράς (πατείς με πατώ σε, όπου φύγει, φύγει),

άλεπέδια μ' έφτās (μην κάνεις σαν την αλεπού, μη κάνεις πονηριές),

άλληλούϊα σκέπ' άτο (άλληλούϊα σκέπασέ το. Για δουλειά που έγινε στα γρήγορα και που δεν πρέπει να διαδοθεί),

άλλο στά, στά, 'κ' έθ' (δεν έχει πια στάσου, στάσου, δεν χωράει άλλη αναβολή),

άλμεγάδ' χτήνον (αγελάδα που αρμέγεται. Λέγεται κυρίως για κείνον που του εκμεταλλεύονται την δουλειά),

άμον άγαθωτός όμοιάζ' (μοιάζει λίγο αγαθούλης),

άμον άνθρωπος καλάτδεψον (σαν άνθρωπος μίλησε. Για κείνον που μιλάει με απρέπεια),

άμον άδκάρ' άλογον (σαν ασπροκούτελο άλογο. Λέγεται για τον ευδιάκριτο και φανταχτερό άνθρωπο),

άμον άσπροκέρασον (σαν ασπροκέρασο. Για όμορφη και ροδοκόκκινη κοπέλλα),

άμον άχαστός έν' (σαν να είναι με ανοιχτό στόμα. Για τον βλάκα, τον ανόητο, τον μισοκοιμισμένο),

άμον άχουράχαντος (σαν σκαντζόχοιρος, ο σκληρός),

άμον άψιμοκώλοθον (σαν καρβέλι ψημένο σε δυνατή φωτιά. Για τον οξύθυμο και ευέξαπτο άνθρωπο),

άμον έλάδ' στέκ' απαγκέσ' (σαν λάδι στέκεται πάνω-πάνω. Για τον υποκριτή και ραδιούργο που παρουσιάζεται αθώς και εύλικρινής),

άμον ζαρωτόν ζύλον (σαν στραβόξυλο),

άμον κάρταλος (σαν αετός. Για ορμητικό και αρπαχτικό άνθρωπο ή ζώο),

άμον κουκαράς (σαν σκιάχτρο),

άμον κουταλίτσος (σαν κουτάλι. Για κείνον που αναμινγνύεται παντού σε ξένες υποθέσεις,

άμον μαλαγμέντσα κατά (σαν βρεγμένη γάτα. Για τον κακοντροπιασμένο και μετανιωμένο άνθρωπο),

άμον ντό λαλεϊ ό κολογκυθās (καθώς που το λέει ο κολοκυθάς. Για κάποιον αμφίβολο πράγμα.

Η φράση προήλθε από το εξής ανέκδοτο :

Ένας αγράμματος παπάς υπολόγιζε τη μέρα του Πάσχα με ένα πρακτικό τρόπο. Έβαζε 48 σπόρους κολοκύθας- όσες δηλαδή είναι οι μέρες της Μ.Σαρακοστής- μέσα σε μια άδεια κολοκύθα και κάθε μέρα αφαιρούσε από ένα σπόρο μέχρι να εξαντληθούν, οπότε έκανε και τη λειτουργία του Πάσχα.

Κάποιος συγχωριανός του, αστείος τύπος, το κατάλαβε και θέλησε να του κάνει αστείο. Έριξε λοιπόν στα κρυφά μέσα στην κολοκύθα μερικούς σπόρους επί πλέον και σώπασε. Έτσι πέρασαν περίπου δύο μήνες και η μέρα του Πάσχα δεν έφτανε. Όταν οι χωριανοί χριστιανοί ρώτησαν τον παπά κάπως ανυπόμονοι για το πότε θα έρθει το Πάσχα, αυτός χωρίς να μπορέσει να εξηγήσει το πράγμα, είπε: άμον ντό λαλεϊ ό κολογκυθās, όφέτος 'κί θάχουμε Λαμπρήν.

«ΕΥΔΙΑ», ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΑΠΟ ΤΑ
ΠΑΡΧΑΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

Η λέξη ευδια είναι αρχαία ελληνική, παράγωγο της λέξης εύδιος που σημαίνει καθαρός ξάστερος ουρανός, καλοκαιριά. Είναι έθιμο σχετικό με τη ζωή των βουκόλων και της Παρχαρομάνας στις θερινές διαμονές, στα παρχάρια της Ματσούκας. Εκεί ψηλά στις ράχες και στα ατέλειωτα λιβάδια, που έφταναν ως την άκρη του κόσμου, εκεί στον παράδεισο, ζούσαν όλο το καλοκαίρι, (Ιούνιο-Άυγουστο) οι Ματσουκάτες με όλες τις συνήθειες και τα έθιμα, σωστά και ανθρώπινα, πάντα με την ευλογία του Θεού. Η καλοκαιρία και ο ξάστερος ουρανός ήσαν οι καλύτεροι συντελεστές της ειρηνικής και δημιουργικής ζωής και οι Παρχαρομάνες με τις φροντίδες τους μπορούσαν και συγκέντρωναν τα γαλακτοκομικά προϊόντα που τα προωθούσαν κάθε Κυριακή στο χωριό. Πολλές φορές όμως έβρεχε με τις μέρες και πυκνή ομίχλη κάλυπτε τα βοσκοτόπια. « Έτσούπωνεν ή δείσα» όπως έλεγαν. Τότε υπέφεραν οι άνθρωποι κλεισμένοι στις καλύβες και τα ζώα, αγελάδες και πρόβατα μένανε στο μαντρί από τον φόβο των λύκων και σάπιζαν τα θερισμένα χόρτα, επειδή δεν πρόλαβαν να στεγνώσουν.

Η «δείσα» και η οργασία σε τυπικό παρχάρι τέλος Ιουνίου του 14 (φωτο. Κ. Ιωσηφίδου)

Συνήθως τα παρχάρια είναι ανθισμένα όλο το καλοκαίρι.

Γι' αυτό, όταν επί μέρες ο καιρός ήταν συννεφιασμένος και βροχερός, οι Παρχαρομάνες και τα παρχαρόπουλα, αγόρια κορίτσια κάνανε «τ'ς ευδίας» που ήταν ένα είδος λιτανείας, μια παράκληση και παρακαλούσαν το Θεό, τον ουρανό και τα αστέρια να φύγει η « δείσα» και η βροχή από τα παρχάρια για να δει ο κόσμος ουρανό, να δει άσπρη μέρα. Και ξαφνικά σαν έβλεπαν τα σημάδια του ουρανού να δείχνουν πως αλλάζει ο καιρός και σε λίγο θα βγει ο ήλιος και θα καλύτερέψει, τότε όλα τα παρχαρόπουλα, αγόρια και κορίτσια μαζεύονταν και γυρίζαν όλες της καλύβες και με λύρα και χειλιαύλιν έψελναν σαν κάλαντα της « ευδίας την τραγωδιαν».

«Θεία, θεία, τυροθεία, έβγα έξ' καί τέρεν τ' άστρα

Μείς έποίκαμε τ' ευδίας κι έρθεν ή καλοκαιρία»

Μετά το τραγούδι κάνανε στην αυλή κάθε καλύβας ένα σύντομο χορό, χειροφιλούσαν την Παρχαρομάνα έπαιρναν ένα πρόχειρο κέρασμα και με το ρακί τους και τους χορούς τους, με τα τραγούδια και τις φωνές τους βραδιάζανε στα καλυβόσπιτα. Το πρωί γίνονταν το θαύμα. Τα τραγούδια της ευδίας έφερναν τον καλό, τον εύδιο καιρό και ο παρχάρης επανακτούσε τη ζωή και τη δράση του : οι άνθρωποι, και τα ζώα όλα χαίρονταν την ευδια και η δείσα, που σηκώνονταν από τα λιβάδια και τις βουνοπλαγιές, κατέβαινε στα χαμηλά και σκέπαζε τα ποτάμια της Ματσούκας, του Πρύτανη και της Παναγίας

το ποτάμ' και άρχιζε η ζωή, το μούγκρισμα των αγελάδων, το βέλασμα των προβάτων, οι φωνές, τα γέλια, τα τραγούδια.

(Από την Εγκυκλοπαιδεία του Ποντιακού Ελληνισμού, εκδ. Μαλλιάρης Παιδεία, τόμ. 3 και το βιβλίο «Τα παρχάρια της Ματσούκας» του Νίκου Λαπαρίδη, εκδ. οίκος Αδελφών Κυριακίδη, 1998, σελ. 22,23,25)

Η Ματσούκα από ψηλά. (φωτο. Κ. Ιωσηφίδου)

Τα δύο γεφύρα

Γράφει ο Γιώργος Συμεωνίδης

Σήν Ήπειρον άπάν' 'ς σά βουνά ήταν δύο χωρία, 'ς σό έναν Πόντιοι και 'ς σό άλλο Βλάχ'. Όταν έθέλναν νά έπέναν άφκά 'ς σήν πόλιν για τά δουλειας τό είχανε έπρεπε νά έπέραναν έναν ποτάμ', πού ειχ' εν νερόν χειμώναν καλοκαίρ', άμά ήλε τόν χειμώναν μέ τά χιόνια καί τά βρεχία.

Έπειδή όμως από κ' έσύρκουτουν, ό πρόεδρον τή χωρί' μέ τούς πόντιους έμάζεψεν τό χωρίον έναν Κερεκήν πρωϊ καί αποφάσισαν νά χτιζ'νε γεφύρ'. Μέ τά πολλά, μέ τα όλίγα παράδας τό ειχ'εν ή κοινότητα καί μέ προσωπικήν έργασίαν, ειχαν καί πολλούς καλούς μαστόρτς έστησαν τό γεφύρ'. Α'ς σό γεφύρ' άτό όμως έπέραναν καί οί Βλάχ, χωρίς νά λένατ'ς κατ' οί Πόντιοι.

Τό ναμούς όμως τή Βλαχάντων κ' έφάζνενα νά έχ'νε γεφύρ οί Πόντιοι καί όχι άτοιν. Μέ τ' άτό ό πρόεδρον μέ τό συμβούλιον αποφάσισαν νά χτιζ'νε άτοιν πά γεφύρ'. Ύστερα από κάμποσα μήνας έχτισαν το γεφύρ' καί έναν Σάββατον, τρία τέσσερα ήμέρας πριν τ' Αύγουστ' τή Παναϊας, έκάτσαν ούς άργά νά τελώνε όλα τά δουλειας για νά έφτάνε πρωϊ πρωϊ τήν Κερεκήν τά έγκαίνια, επειδή λίγον πιδ άφκά έτον έναν έγκλεσίαν τή Παναϊας πού τόν δεκαπενταύγουστον ειχ' εν πανούρ. Έδεσαν καί έναν κορδέλαν σό γεφύρ για τά έγκαίνια καί έφυγαν. Τήν Κερεκήν τό πρωϊ έσκώθεν όλον τό χωρίον νά πάει 'ς σά έγκαίνια. Έθέλναν νά κόφτ' ό πρόεδρον τήν κορδέλαν καί έμπροστά άτός μέ τόν ποπάν καί από πιδ' όλον τό χωρίον νά δαβαίνει τό γεφύρ' πρώτοι.

Όταν έφτασαν σουμά ειδαν τόν Γιώρικαν άπάν σό γεφύρ' απέσ'σή μέσ' νά ψαρεύ μέ τό άγκίστρ, άφου έτλάψεν τήν κορδέλαν. Έδάδεψαν για λίγον καί ό ένας έτέρ'νεν τόν άλλον, γιατί άτό κ' ειχαν' α' για καλόν. Ατότε ό πρόεδρον μέ τόν ποπάν έξέγκαν τά παπούτσια, από πιδ' όλον τό χωρίον καί έπέρασαν τό ποτάμ'. Τήν κορ'δελαν για τά έγκαίνια έσέγκαν α ά'ς σ' άλλ τή μερέαν. Αφου ό ποπάς έποίκεν τόν άγιασμόν, ό πρόεδρον έκοψεν τήν κορδέλαν καί έμπροστά άτός μέ τόν ποπάν έδέβαν τό γεφύρ' όλον πρώτοι όξωπισ'. Αέτσ' πά έποίκαν τ' έθέλναν γιατί τό άλλο ειχανα γουρσουζιάν!.

Λεξιλόγιο

ήλε: προπαντός ή οπωσδήποτε, ναμούς: φιλότιμο, δεβαίνω: περνώ, έτλέψαν: πέρασαν, (από το ατλάβω ή ατλαύω) έδάδεψαν: σάστησαν, έξέγκαν: έβγαλαν έσέγκαν: έβαλαν ή έβαλαν μέσα αικά: κάτω, Κερεκήν: Κυριακή, έποίκεν : έκανε

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

01-07-2016
Εκπροσώπηση στις διήμερες εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Συλλόγου Λευκαδίων «Τα Ανθήμια»

02-07-2016
Συμμετοχή του εφηβικού χορευτ. τμήματος της Ε.Α.Β. στις εκδηλώσεις «ΣΤΑΥΡΙΩΤΙΚΑ» που διοργάνωσε ο Μορφ. Πολιτ. Σύλ. Σταυρού «Η Πρόοδος»

06-07-2016
Συμμετοχή του χορευτικού τμήματος παραστάσεων της Ε.Α.Β. στις εκδηλώσεις «ΣΤΑΥΡΙΩΤΙΚΑ» που διοργάνωσε ο Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Σταυρού «Η Πρόοδος»

08-07-2016
Εκπροσώπηση στη Γιορτή Ροδακίνου που διοργάνωσε ο Πολιτιστικός Σύλλογος Διαβατού.

Εκπροσώπηση στη Γιορτή Κερασιού που διοργάνωσε ο Πολιτιστ.Σύλ. Ροδοχωρίου «ΟΙ ΚΟΜΝΗΝΟΙ».

09-07-2016
Εκπροσώπηση στις εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Συλλόγου Ανω Ζερβοχωρίου «Ποντιακά Νιάτα».

10-07-2016
Εκπροσώπηση στις τριήμερες εκδηλώσεις «ΚΟΜΝΗΝΑ 2016» που διοργάνωσε ο Σύλλογος Ποντίων Πλατέος «ΟΙ ΚΟΜΝΗΝΟΙ».

15 &16-07-2016
Εκπροσώπηση στις διήμερες εκδηλώσεις που διοργάνωσε ο Σύλλογος Ποντίων Μακροχωρίου.

23-07-2016
Συμμετοχή του χορευτικού τμήματος της Ε.Α.Β. στις εκδηλώσεις του Πολιτ. Σύλ. Σφηκιάς «Η Γκιώνη».

25-07-2016
Εκπροσώπηση στις εκδηλώσεις με τίτλο «Καλλιθιώτικα Φεστιβάλ παραδοσιακών χορών 2016» που διοργάνωσε ο Μορφωτικός Αθλητικός Σύλλογος Βεροίας «Η ΚΑΛΛΙΘΕΑ».

26-07-2016
Συμμετοχή του χορευτικού τμήματος της Ε.Α.Β. στις εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Συλλόγου Πατρίδας «Ευστάθιος Χωραφάς».

28-07-2016
Συμμετοχή του χορευτικού τμήματος της Ε.Α.Β. στις εκδηλώσεις του Συλλόγου Ποντίων Κρύας Βρύσης «Αλέξανδρος Υψηλάντης».

31-07-2016
Εκπροσώπηση στη μουσικοχορευτική βραδιά που διοργάνωσε ο Πολιτ. και Μορφ. Σύλ. Βεργίνας «ΑΙΓΕΣ».

Εκπροσώπηση στη μουσικοχορευτική βραδιά που διοργάνωσε ο Πολιτιστ, Σύλλογος Αγίου Γεωργίου.

07-08-2016
Εκπροσώπηση στην 1η ΡοδακΟΙΝΟγνωσία που διοργάνωσε ο Μορφ. Σύλ. Κοπανού «Η ΜΙΕΖΑ».

10-08-2016
Εκπροσώπηση στο ποντιακό γλέντι που διοργάνωσε ο Σύλ. Ποντίων Πλατέος Ημαθίας «ΟΙ ΚΟΜΝΗΝΟΙ»

12& 13-08-2016
Εκπροσώπηση στις πολιτιστ.εκδηλώσεις που διοργάνωσε ο Σύλ. Ποντίων Αλεξάνδρειας και Περιχώρων.

12& 13-08-2016
Συμμετοχή του χορευτ. Τμήμ. παραστάσεων της Ε.Α.Β. στο 1ο φεστιβάλ Παραδοσιακών χορών που διοργάνωσε το Εργατικό Κέντρο και ο Δ. Ναυπλιέων στο Ναύπλιο.

19-08-2016
Συμμετοχή του χορευτικού τμήματος παραστάσεων της Ε.Α.Β. στις εκδηλώσεις στη Μελίκη.

18 & 19-08-2016
Εκπροσώπηση της Ε.Α.Β. στις εκδηλώσεις της Ευξείνου Λέσχης Ποντίων Νάουσας.

27-08-2016
Συμμετοχή του χορευτ. τμήμ. παραστάσεων της Ε.Α.Β. στο 1ο Φεστιβάλ παράδοσης που διοργάνωσε ο Δ. Βεροίας.

02-09-2016
Συμμετοχή του χορευτικού τμήματος παραστάσεων της Ε.Α.Β. στις εκδηλώσεις της Ευξ.Λέσχ.Χαρίεσσας.

09-09-2016
Εκπροσώπηση της Ε.Α.Β. στην εκδήλωση αδελφοποίησης των συλλόγων: Σύλλογος Ποντίων Αλεξάνδρειας και Περιχώρων, Πολιτιστικός Σύλλογος Μελίκης και Περιχώρων και Μορφωτικός Πολιτιστικός Σύλλογος Σταυρού «Η ΠΡΟΟΔΟΣ».

28-09-2016
Εκπροσώπηση στην παρουσίαση βιβλίου των Θεοδώρα Μαυρίδου και Κων/νου Χατζηρσυλλή με τίτλο «Γυμναστικός Σύλλογος Ποντίων Ναούσης΄΄ Ακρίτας΄΄ 1928-1956» που διοργάνωσαν η Εταιρεία Μελετών Ιστορίας και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Κοπανού «Η Μιέζα»

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΩΝ ΕΛΒ

ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΕΚΤΥΠΩΤΩΝ
ΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ,
ΕΔΕΣΣΗΣ 16, ΤΗΛ. 2331064100, ΦΑΞ: 23310 26600
EMAIL: info@melanaki.gr

ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΑ
ΚΟΥΚΟΥΛΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Μ. ΚΑΡΑΚΩΣΤΗ 11, ΤΗΛ. 2331064100, ΦΑΞ : 2331026600

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ
«ΑΡΤΟΣ ΗΜΩΝ» ΚΑΓΚΕΛΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ,
ΠΑΤΡΙΔΑ ΗΜΑΘΙΑΣ, ΤΗΛ.: 2331021821

«ΤΟ ΚΑΡΒΕΛΙ» ΤΣΟΜΠΑΝΟΓΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ,
ΠΛΑΤΩΝΟΣ 2Α, ΤΗΛ.: 2331062121

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ
ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, Μ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 17,
ΤΗΛ.:2331061388

ΓΙΑΤΡΟΙ
ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡ. – ΕΙΔ. ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ, ΠΡ. ΗΛΙΑ 15, ΚΙΝ.: 6945442579,
Email : dcapostolidis@gmail.com

ΓΡΑΦΕΙΑ ΓΕΝ. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΑΛΑΤΣΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ, Π. ΙΩΑΚΕΙΜ 4,
ΤΗΛ.: 2331028291, ΦΑΞ : ΤΗΛ. 2331021788

ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΟΙ
ΤΟΠΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΠΡ. ΗΛΙΑ 6,
ΤΗΛ./ ΦΑΞ : 2331071712

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ
ΚΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ ΛΑΖΑΡ.- ΚΥΡΤΣΙΟΥ
ΦΩΤΕΙΝΗ, ΛΟΥΤΡΟΥ 1, ΤΗΛ. 2331021703

ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΑ 15, ΚΙΝ. : 6945248909

ΕΙΔΗ ΣΠΙΤΙΟΥ
RITSI HOME COLLECTION-
KAVI GROUP ΤΣΑΝΑΚΤΣΙΔΗ
ΚΑΤΑΣΤ. ΒΕΡΟΙΑΣ : Μ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 26,
ΤΗΛ. 2331022222, ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ :
11Ο ΧΛΜ. ΒΕΡΟΙΑΣ – ΝΑΟΥΣΑΣ,
ΤΗΛ.: 2332052910, FAX : 2331075555,
Email : info@kavigroup.gr, www.ritsi.eu

ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΑΦΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ Ο.Ε. , ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ –ΨΥΞΗ – ΘΕΡΜΑΝΣΗ, ΣΤΑΔΙΟΥ 74,
ΤΗΛ. 2331026353

ΕΜΠΟΡΙΑ ΕΛΑΣΤΚΩΝ – ΒΟΥΛΚΑΝΙΖΑΤΕΡ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ ΣΠΥΡΟΣ,
ΣΤΑΔΙΟΥ 65, ΤΗΛ.: 2331020270

ΕΜΠΟΡΙΑ ΖΑΧΑΡΩΔΩΝ – ΤΣΙΓΑΡΩΝ
ΧΑΛΚΙΔΗΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ
ΠΙΕΡΙΩΝ 33Α, ΤΗΛ.: 2331061565

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΖΕΥΓΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ,
ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ 32, ΤΗΛ.: 2331071419

ΚΑΡΟΛΙΔΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ,
ΚΙΜΩΝΟΣ 34, ΤΗΛ.: 2331073323

ΕΠΙΠΛΑ
ΕΠΙΠΛΟ ΚΑΝΑΔΑΣ
1Ο ΧΛΜ Π.Ο. ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 2351024024 & 6947028097
www.epiplokanadas.gr

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ Η/Υ
ΜΙΖΑΝΤΖΙΔΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΑΓ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ 1, 4ΟΣ ΟΡΟΦΟΣ, ΚΙΝ.: 6944301319

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ - DELIVERY
ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ «ΜΕΛΙΚΙΩΤΗΣ», ΗΡΑΣ 12,
ΤΗΛ.: 2331029209 & 2331024824

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ
ΜΟΥΤΑΦΤΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ,
ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ 36, ΤΗΛ.: 2331024344

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ
Γ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ - Δ. ΤΣΑΝΑΣΙΔΗΣ, ΤΕΡΜΑ ΠΙΕΡΙΩΝ,
ΒΕΡΟΙΑ ΤΗΛ. 2331070770

ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ
SYSTEM DOORS, ΤΖΕΤΖΙΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ,
ΠΙΕΡΙΩΝ 131,
ΤΗΛ.: 2331060310, ΦΑΞ : ΤΗΛ. 2331060311
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
ΜΠΑΛΤΑΤΖΙΔΟΥ ΔΩΡΑ – ΕΡΜΟΥ 44,
ΚΟΠΑΝΟΣ ΝΑΟΥΣΑΣ
ΤΗΛ.: 2332042000, 52832 & ΦΑΞ : 2332052831,
ΚΟΝΙΤΣΗΣ 29, ΒΕΡΟΙΑ,
ΤΗΛ.: 2331020481& 20480, ΦΑΞ : 2331020482
Email : mpaltatz@otenet.gr

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΚΟΤΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 73,
ΤΗΛ.: 2331020249, Email : j_kotidis@yahoo.gr

ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ
ΟΥΣΤΑΜΠΑΣΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΛΥΡΑ- ΤΡΑΓΟΥΔΙ – ΝΤΑΟΥΛΙ, ΚΙΝ.: 6946464522

ΟΔΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ
EXPRESS SERVICE, ΤΣΙΑΡΑΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ,
Ν.Π.Ο. ΒΕΡΟΙΑΣ - ΝΑΟΥΣΑΣ
ΤΗΛ.: 2331066266

ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΑ
ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ «Ο ΖΗΚΟΣ»,
ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ’ΟΙΚΟΝ- ΛΑΖΟΧΩΡΙ
ΤΗΛ.: 6972691258 & 6951090957

ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
ΑΦΟΙ ΚΑΛΛΙΑΡΙΔΗ Ο.Ε, 7Ο ΧΙΛ. ΒΕΡΟΙΑΣ – ΚΟΖΑΝΗΣ, ΤΗΛ.: 2331098188

ΣΤΕΓΝΟΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΑ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΙΑΚΩΒΟΣ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ 23,
ΑΡΙΔΑΙΑ ΤΗΛ.: 23840 21565, ΚΙΝ.: 698 422 8800

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Η/Υ
PNP SOLUSIONS, ΝΤΑΟΥΦΑΣ ΜΙΧ. & ΣΙΑ Ο.Ε,
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ Η/Υ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ,
ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ 19, ΤΗΛ.: 2331076333

PRISMA STAR, ΑΦΟΙ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ Ο.Ε.,
ΠΙΕΡΙΩΝ 27, ΤΗΛ.: 2331070275
& ΦΑΞ : 2331070277

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ, ΤΕΧΝ. ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
2Ο ΧΙΛ. Π.Ο. ΒΕΡΟΙΑΣ – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,
ΔΙΑΣΤ. ΜΑΥΡΟΔΕΝΔΡΙΟΥ,
ΤΗΛ.: 2331066815, ΦΑΞ : 2331029853 &
ΚΙΝ.:6944332288

ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ – ΘΕΡΜΑΝΣΗ – ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ - ΑΕΡΙΟ
ΟΥΣΤΑΜΠΑΣΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ & ΔΗΜΗΤΡΗΣ,
ΑΨΑΛΟΣ
ΤΗΛ.: 2384065204 & ΚΙΝ. 6945953518, 6946464522

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΙΩΣΗΦΙΔΗ,
ΤΡΕΜΠΕΣΙΝΑΣ 6 (ΕΝΑΝΤΙ ΑΣΤΙΚΩΝ) ΒΕΡΟΙΑ,
ΤΗΛ.: 2331020143,
ΚΙΝ. ΝΙΚΟΥ : 6974641655
ΚΙΝ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ 6909090949

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΚΑΛΙΓΑΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ «ΛΕΞΙΣ»,
Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 37 & ΠΛ. ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ 14,
ΤΗΛ.: 2331073777

ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
«ΧΕΡΙΔΗΣ» ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΕΣ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ 21, ΤΗΛ.: 2331072539

A group of seven people, four men and three women, are seated around a large, dark wood conference table in a room with brick walls. The room features a large arched doorway in the background and a decorative wall hanging. The people are dressed in casual business attire, and the setting appears to be a formal meeting or presentation.

A group of people, including children and adults, are performing a traditional dance or parade at night. They are wearing traditional costumes, including yellow dresses and black vests. Some are carrying large drums, and others are holding banners. The scene is illuminated by streetlights, and the background shows a dark street with trees.

A group of people, mostly women, are performing a traditional dance outdoors. They are wearing white headscarves and dark, patterned dresses. Some are holding large, decorated drums. The background shows trees and a building.

Μεγάλη επιτυχία σημείωσαν οι εκδηλώσεις του πενθήμερου 1^{ου} φεστιβάλ παραδοσιακών χορών του Δήμου Βεροίας το οποίο έδωσε μια πιο μαζική έκφραση στις εκδηλώσεις των Πολιτιστικών Συλλόγων.

Την **2^η ημέρα** (Πέμπτη 25/8/2016) οι εκδηλώσεις έγιναν στη Βεργίνα. Εμφανίστηκαν οι σύλλογοι:

- Την **3^η ημέρα** (Παρασκευή 26/8/2016) οι εκδηλώσεις έγιναν στον συνοικισμό του Προμηθέα Βεροίας. Εμφανίστηκαν οι σύλλογοι:

- Την 4^η ημέρα** (Σάββατο 27/8/2016), το πρωί στην ημερίδα παράδοσης μίλησε ο καθηγητής του Δ.Π.Θ. για την διαχρονική εξέλιξη του παραδοσιακού χορού και το βράδι οι εκδηλώσεις έγιναν στο Μακροχώρι. Εμφανίστηκαν οι σύλλογοι:

- Και την 5η ημέρα (Κυριακή 28/8/2016) ολοκληρώθηκαν οι εκδηλώσεις του φεστιβάλ στην Πλατεία Ωρολογίου της Βέροιας.

Εμφανίστηκαν οι σύλλογοι:

- Την παρουσίαση των Συγκροτημάτων έκανε ο πρόεδρος του Συλλόγου του Προμηθέα, κ. Διονύσιος Καρολίδης. ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΓΛΕΝΤΙΓΙΑ ΟΛΟΥΣ.

Συντονιστική επιτροπή του φεστιβάλ:
Λυκοστρατης Βασιλείος Αντιδήμ. Τουρισμού
Σακαβάρας Αθανάσιος Δημोट. Σύμβουλος
Σαρημιχαηλίδης Πάυλος
Πρόεδρος Ευξείνου Λέσχης Βεροίας,
Σταυρίδης Αθανάσιος
χοροδιδάσκαλος στην ΚΑΠΑ Δήμου Βεροίας,
Μητρόπουλος Ευάγγελος Πρόεδρος Συλλόγου Βεργίνας,
Βακάλης Ευστάθιος Πρόεδρος Θρακ. Εστίας

Η παρουσία της ΕΛΒ. στο Μακροχώρι .(4^η ημέρα)

Οι κ.κ. Δήμαρχος και Αντιδήμαρχος, ο πρόεδρος του
Μακροχωρίου, ο Πρόεδρος της ΕΛΒ στις εκδηλώσεις στο
Μακροχώρι (4^η ημέρα).

Πλατεία Ωρολογίου (5η ημέρα).

Πλατεία Ωρολογίου (5η ημέρα).

Στην τελετή λήξης στην πλατεία Ωρολογίου (5^η ημέρα).